

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ : અમદાવાદ

સંચાલિત

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા સંકુલ, રાંધેજા

અભ્યાસક્રમ : Bachelor of Arts (અર્થશાસ્ત્ર)

પસંદગી આધારિત ક્રેડિટ વ્યવસ્થા (CBCS)

કુલ ક્રેડિટ: ૮૦

સત્ર ૧ થી ૬ – અભ્યાસક્રમ

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૯થી અમલમાં

અભ્યાસક્રમ વિકાસ એકમ

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ : અમદાવાદ

ગુજરાત વિદ્યાપીઠમાંથી સ્નાતક થઈ વિદાય થતા વિદ્યાર્થી પાસેથી અપેક્ષિત છે કે તે આધુનિક આર્થિક સિદ્ધાંત અને વ્યવહાર અંગે પરિચિત થાય ઉપરાંત વિદ્યાર્થી વ્યક્તિગત અને સમાજીક જીવનના આર્થિક પાસાને શીખે.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ.

વિદ્યાશાખા : સામાજિક વિજ્ઞાન

વિભાગ : ગ્રામ અર્થશાસ્ત્ર

B.A.અર્થશાસ્ત્ર

અનુક્રમ	પાઠ્યક્રમ નં.	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	પાઠ્યક્રમનું નામ	ક્રેડિટ	આંતરિક	બાહ્ય
સત્ર-૧						
૧	MJRECN - ૧૦૧	આધાર	એકમલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર-૧	૦૪	૪૦	૬૦
સત્ર-૨						
	CCECN -૨૦૪	ફરજિયાત	ભારતીય અર્થરચનાનો પરિચય	૦૪	૪૦	૬૦
૨	MJRECN - ૨૦૧	આધાર	એકમલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર- ૨	૦૪	૪૦	૬૦
૩	MJRECN - ૨૦૨	આધાર	સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર - ૧	૦૪	૪૦	૬૦
સત્ર-૩						
૪	MJRECN - ૩૦૧	આધાર	સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર - ૨	૦૪	૪૦	૬૦
૫	MJRECN - ૩૦૨	ફરજિયાત	ભારતીય અર્થરચના - ૧	૦૪	૪૦	૬૦
૬.૧	MJRECN - ૩૦૩A	વૈકલ્પિક	પશ્ચિમી આર્થિક વ્યવસ્થા	૦૪	૪૦	૬૦
૬.૨	MJRECN - ૩૦૩B	વૈકલ્પિક	સહકારનું અર્થશાસ્ત્ર	૦૪	૪૦	૬૦
સત્ર-૪						
૭	MJRECN - ૪૦૧	ફરજિયાત	ભારતીય અર્થરચના - ૨	૦૪	૪૦	૬૦
૮	MJRECN - ૪૦૨	ફરજિયાત	જાહેર અર્થવિધાન	૦૪	૪૦	૬૦
૯	MJRECN - ૪૦૩	ફરજિયાત	સંશોધનની સૈદ્ધાંતિક રૂપરેખા	૦૪	૪૦	૬૦
૧૦	MJRECN - ૪૦૪	ફરજિયાત	કૃષિ અર્થશાસ્ત્રના સિદ્ધાંત	૦૪	૪૦	૬૦
સત્ર-૫						

અનુક્રમ	પાઠ્યક્રમ નં.	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	પાઠ્યક્રમનું નામ	કેડિટ	આંતરિક	બાહ્ય
૧૧	MJRECN - ૫૦૧	ફરજિયાત	ભારતીય કૃષિની સમસ્યાઓનો આર્થિક પરિપ્રેક્ષ્ય	૦૪	૪૦	૬૦
૧૨	MJRECN - ૫૦૨	ફરજિયાત	અર્થશાસ્ત્રમાં આંકડાશાસ્ત્ર	૦૪	૪૦	૬૦
૧૩	MJRECN - ૫૦૩	ફરજિયાત	વૃદ્ધિ અને વિકાસનું અર્થશાસ્ત્ર	૦૪	૪૦	૬૦
૧૪	MJRECN - ૫૦૪	ફરજિયાત	ગ્રામ અર્થશાસ્ત્ર પરિચય	૦૪	૪૦	૬૦
૧૫.૧	MJRECN - ૫૦૫A	વૈકલ્પિક	ગુજરાતનું અર્થતંત્ર	૦૪	૪૦	૬૦
૧૫.૨	MJRECN - ૫૦૫ B	વૈકલ્પિક	પર્યાવરણીય સમસ્યા ઓના આર્થિક પાસા	૦૪	૪૦	૬૦
૧૫.૩	MJRECN - ૫૦૫ C	વૈકલ્પિક	પ્રાદેશિક અર્થશાસ્ત્ર		૪૦	૬૦
૧૫.૪	MJRECN - ૫૦૫ D	વૈકલ્પિક	સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્ર			
સત્ર-૬						
૧૬	MJRECN - ૬૦૧	ફરજિયાત	આંતરરાષ્ટ્રીય અર્થશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતો	૦૪	૪૦	૬૦
૧૭.૧	MJRECN - ૬૦૨	ફરજિયાત	આર્થિક વિચારધારાનો ઇતિહાસ	૦૪	૪૦	૬૦
૧૭.૨	MJRECN - ૬૦૩	ફરજિયાત	વૃદ્ધિ અને વિકાસના સિદ્ધાંતો	૦૪	૪૦	૬૦
૧૮	MJRECN - ૬૦૪	ફરજિયાત	સંશોધન પ્રકલ્પ	૦૪	૪૦	૬૦
૧૯	MJRECN - ૬૦૫ A	વૈકલ્પિક	અર્થશાસ્ત્રમાં પરિમાણાત્મક પદ્ધતિઓ	૦૪	૪૦	૬૦
૨૦	MJRECN - ૬૦૫ B		પ્રાયોજિત આંકડાશાસ્ત્ર	૦૪	૪૦	૬૦
પસંદગી આધારિત કેડિટ વ્યવસ્થા (CBCS): અભ્યાસક્રમ						
૧	પાઠ્યક્રમ ૧	વૈકલ્પિક	અર્થશાસ્ત્રની પાયાની વિભાવના	૦૨	૪૦	૬૦
૨	પાઠ્યક્રમ ૨	વૈકલ્પિક	બજાર સ્વરૂપ અને સમતુલા	૦૨	૪૦	૬૦
૩	પાઠ્યક્રમ ૩	વૈકલ્પિક	SPSSનો પરિચય	૦૨	૪૦	૬૦

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર

સત્ર -૧, પાઠ્યક્રમ -MJRECO- ૧૦૧

વિષય :- એકમલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર - ૧

(કેડિટ-૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિક હેતુ

- વિદ્યાર્થી અર્થતંત્રના મૂળભૂત એકમો ઉપભોક્તા (ગ્રાહક) અને ઉત્પાદક (પેઢી)થી પરિચિત થાય.

શીખવાની પ્રક્રિયાના નીષ્પન્નો

- ૧.અર્થશાસ્ત્રનો અર્થ,સ્વરૂપ અને વ્યાપ સમજશે.
- ૨.માંગ અને પુરવઠાના નિયમ અને તેના ફેરફારોની સમજણ કેળવાશે.
- ૩.ઉપભોક્તાની વર્તણૂક અંગેની સમજણ કેળવાશે.
- ૪.ઉત્પાદનનું નિર્ધારણ અને તેના સિદ્ધાંતોની સમજ કેળવાશે.

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા, પરિસંવાદ, ICT,

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: સ્વાધ્યાય

૫ ગુણ: મૌખિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: વર્ગમાં ભાગીદારી

૫ ગુણ: પરિસંવાદ

એકમ 1. અર્થશાસ્ત્રના મૂળભૂત તત્ત્વો:

1 કેડિટ (15 કલાક)

1. અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા (સ્મિથ, માર્શલ, રોબિન્સ)
2. અર્થશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ અને વ્યાપ
3. પાયાની આર્થિક સમસ્યાઓ
4. અર્થતંત્રના પ્રકારો
5. અર્થશાસ્ત્રની ધારણાઓ

એકમ 2. માંગ અને પુરવઠો :

1 કેડિટ

(15 કલાક)

1. માંગનો અર્થ અને પ્રકારો

2. માંગનો નિયમ
3. માંગની સાપેક્ષતા અને તેના પ્રકારો
4. પુરવઠોનો અર્થ અને નિયમ
5. માંગ અને પુરવઠામાં ફેરફાર

એકમ 3. ઉપભોક્તાની વર્તણૂક: **1 ક્રેડિટ** **15 કલાક**

1. તુષ્ટિગુણ વિશ્લેષણ
2. તટસ્થરેખા વિશ્લેષણ
3. ગ્રાહકનો અધિક સંતોષ
4. એન્જલ વક્ર

એકમ 4. ઉત્પાદનનો સિદ્ધાંત: **1 ક્રેડિટ** **15 કલાક**

1. ઉત્પાદનનાં સાધનો (કુદરત, મૂડી, શ્રમ અને યોજક)
2. ઉત્પાદન વિધેય (ટૂંકા અને લાંબા ગાળાનું)
3. ઉત્પાદનનાં નિયમો
4. કદવિકાસના લાભાલાભ

સંદર્ભ

- એચ. કે. ત્રિવેદી, ૨૦૦૫, અર્થશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતો (મૂલ્ય અને વહેંચણી), , યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ,
- પટેલ બબાભાઈ, અર્થશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતો, સી. જમનાદાસ કંપની.
- Ahuja H.L. (2000), Advance Economics Theory, S.Chand and Co.Delhi
- Dholakia R H and Oza A N (2000), Microeconomics For Management Students, Oxford University Press, New Delhi.
- Ferguson C.E. (1968), Micro Economic Theory Cambridge University Press, London.
- Koutsoyianis,A.(1979),Modern Microeconomics,(2nd Edition),Macmillan Press, London
- Samuelson P.A. (Latest edition) Economics, McGraw-Hill.

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર

સત્ર -૨, પાઠ્યક્રમ - CC-204

વિષય :- ભારતીય અર્થરચનાનો પરિચય

(ક્રેડિટ-૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિક હેતુઓ -

- સમાજવિદ્યાના પ્રત્યેક વિદ્યાર્થી સમક્ષ ભારતીય અર્થરચનાને ઐતિહાસિક પરિપ્રેક્ષ્યમાં રજૂ કરવી.
- અંગ્રેજશાસન દરમિયાન ભારતની અર્થરચના તેમ જ સ્વતંત્રતા સમયે ભારતીય અર્થરચનાના માળખા અંગે વિદ્યાર્થીને જાણકારી આપવી.
- સ્વાતંત્ર્ય બાદની ભારતની આર્થિક પરિસ્થિતિ અને સમસ્યાઓ સમજવી.

શીખવાની પ્રક્રિયાના નીષ્પન્નો

- અંગ્રેજશાસન દરમિયાનની અને સ્વાતંત્ર્ય સમયની ભારતીય અર્થરચનાની તુલનાત્મક સમજ મેળવી શકાય.
- અંગ્રેજ શાસનને કારણે ભારતીય અર્થતંત્ર પર થયેલ અસરો અંગે ભારતીય વિચારકોના અભિગમો સમજી શકાય.
- સ્વતંત્ર ભારતના આર્થિક વિકાસમા કૃષિ, ઉદ્યોગ અને સેવાક્ષેત્રની તુલનાત્મક ભૂમિકા સમજી આ ક્ષેત્રો સમક્ષ રહેલા પ્રશ્નો પ્રત્યે સંવેદનશીલતા વિકસે છે.
- સ્વતંત્ર ભારતના આર્થિક વિકાસની વ્યૂહરચનાઓમાં આવેલ પરિવર્તન જાણી શકાય.
- ભારતની મુખ્ય આર્થિક સમસ્યાઓ અને તે માટે જવાબદાર પરિસ્થિતિ અંગે વિચારો કેળવી શકાય.

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા, ICT,

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૧૦ ગુણ: સ્વાધ્યાય

૧૦ ગુણ: વર્ગ કસોટી

એકમ 1. સ્વાતંત્ર્ય પૂર્વેની અર્થરચના:

1 ક્રેડિટ

15 કલાક

1. અંગ્રેજશાસન હેઠળની ભારતીય અર્થરચના
 2. અંગ્રેજશાસનની અસરો અને તેની ટીકા (દાદાભાઈ નવરોજી – ગાંધીજી – આર.સી.દત્ત)
 3. જમીનમાલિકીની વ્યવસ્થા
 4. ઔદ્યોગિક માળખાનાં પરિવર્તન
- એકમ 2. સ્વતંત્રતા પછીની ભારતીય અર્થરચનાનું સ્વરૂપ:** 1 ક્રેડિટ 15 કલાક
1. ભારતીય અર્થરચના : લક્ષણો
 2. કૃષિ : આર્થિક વિકાસમાં ભૂમિકા અને પડકારો
 3. ઉદ્યોગ : મહત્વ અને સમસ્યાઓ
 4. સેવા : માળખું, મહત્વ અને પડકારો.
- એકમ 3. આર્થિક વિકાસની વ્યૂહરચનાઓ** 1ક્રેડિટ 15 કલાક
1. આર્થિક વિકાસની વ્યૂહરચના-1: આયોજનનો અર્થ, હેતુઓ અને વ્યૂહરચના.
 2. આર્થિક વિકાસની વ્યૂહરચના-2: નવી આર્થિક નીતિના- મુખ્યક્ષેત્રો અને મર્યાદાઓ.
- એકમ 4. ભારતની આર્થિક સમસ્યાઓ** 1 ક્રેડિટ 15 કલાક
1. વસ્તી વધારો : વસ્તી વિષયક ખ્યાલો, કારણો.
 2. ગરીબી : અર્થ, સ્વરૂપ અને કારણો
 3. બેરોજગારી : અર્થ, પ્રકારો અને કારણો
 4. ફૂગાવો : અર્થ, કારણો અને અસરો.

સંદર્ભ

- જોષી, વિષ્ણુશંકર. એચ. ૨૦૦૦, ભારતની આર્થિક સમસ્યાઓ ભાગ-૧, , યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ.
- મિશ્રા ઓર પૂરી , ૨૦૦૬, ભારતીય અર્થવ્યવસ્થા, એસ ચાંદ.
- મો. ક. ગાંધી, રચનાત્મક કાર્યક્રમો, નવજીવન.
- દત્ત, રોમેશચંદ્ર (અનુ) કોઠારી, વિઠ્ઠલદાસ, ૧૯૬૩ દોઢ સદીનો આર્થિક ઇતિહાસ, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ
- નવરોજી, દાદાભાઈ, (અનુ) નગીનદાસ પારેખ, હિન્દુસ્તાનમાં ગરીબાઈ
- શાહ રમેશ, શુક્લ રોહિત ભારત દર્શન- ૫ (ભારતીય અર્થતંત્ર), સરદાર પટેલ યુનિ. ૧૯૯૨.
- જે. આર. શાહ, ભારતના અર્થકારણનો વિકાસ (ઐતિહાસિક વિષ્લેષણ). યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
- Ruddar Datt and K.P.M. Sundharam (2008), Indian Economy, 58th ed.,S.Chand and Company LTD,New Delhi.

- S.K.Misra and V.K.Puri (2009), Indian Economy, 22nd Ed., Himalaya Publishing House, Mumbai.
- Agarwal A.N (2004), Indian Economy, Wishwa Prakashan, New Delhi
- Reserve Bank of India, Report on Currency and Finance(Annual)

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર

સત્ર - ૨, પાઠ્યક્રમ MJRECO- ૨૦૧

વિષય :- એકમલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર - ૨

(ક્રેડિટ-૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિક હેતુઓ

- વિદ્યાર્થીને વિભિન્ન બજારમાં વસ્તુની કિંમત તથા સમતુલા અંગે સૈદ્ધાંતિક સમજ આપવી.
- ઉત્પાદનના સાધનો વચ્ચે આવકની વહેંચણી અંગેની સૈદ્ધાંતિક સમજણ પૂરી પાડવી

શીખવાની પ્રક્રિયાના નીષ્પન્નો

- આર્થિક આવક અને ખર્ચના ખ્યાલ શીખશે અને ખર્ચ અને આવકનું મહત્વ સમજે
- બજારના વિવિધ માળખાને સજતા શીખશે.
- વિવિધ બજારની સમતુલા અને કિંમત નિર્ધારણની પ્રક્રિયા સમજશે.
- સાધનોનું મૂલ્ય નિર્ધારણ અને વહેંચણીને સમજે

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા, પરિસંવાદ, ICT,

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: સ્વાધ્યાય

૫ ગુણ: મૌખિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: વર્ગમાં ભાગીદારી

૫ ગુણ: પરિસંવાદ

એકમ 1. બજાર:

1 ક્રેડિટ

15 કલાક

1. ખર્ચની વિવિધ વિભાવના - ખર્ચના પ્રકારો
2. આવકના વિવિધ ખ્યાલો
3. બજારનો અર્થ તથા પ્રકાર
4. પેઢી : પૂર્ણ હરીફાઈવાળા બજારમાં પેઢીની - ઉદ્યોગની સમતુલા

એકમ 2. ઈજારો:

1 ક્રેડિટ

15 કલાક

1. ઈજારાનો અર્થ - લક્ષણો

2. ઈજારો ધરાવતી પેઢીની સમતુલા		
3. કિંમત ભેદભાવનો અર્થ તથા પ્રકાર		
એકમ 3. ઈજારાયુક્ત હરીફાઈ	1 ક્રેડિટ	15 કલાક
1. અર્થ - લક્ષણો		
2. ઈજારાયુક્ત હરીફાઈમાં પેઢીની સમતુલા		
3. અલ્પહસ્તક ઈજારો (માત્ર લક્ષણો)		
એકમ 4. વહેંચણીના સિદ્ધાંતો	1 ક્રેડિટ	15 કલાક
1. વસ્તુઓનું મૂલ્યનિર્ધારણ અને સાધનોનું મૂલ્યનિર્ધારણ		
2. સીમાન્ત ઉત્પાદકતાનો સિદ્ધાંત - આધુનિક સિદ્ધાંત		
3. ઉત્પાદન નિ:શેષની સમસ્યા		

સંદર્ભ

- ત્રિવેદી. એચ. કે., અર્થશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતો (મૂલ્ય અને વહેંચણી), યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.
- પટેલ. બબાભાઈ, અર્થશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતો, , સી. જમનાદાસ કંપની.
- Ahuja H.L.(2000), Advance Economics Theory, S.Chand and Co.Delhi
- Archibald, G.C. (Ed.) (1971), Theory of the Firm, Penguin, Harmondsworth.
- Dholakia R H and Oza A N (2000), Microeconomics for Management Students, Oxford University Press, New Delhi.
- Henderson, J.M and R.E.Quandt (1980), Micro Economic Theory: A Mathematical Approach, McGraw Hill, New Delhi.
- Samuelson P.A. (Latest edition) Economics, McGraw-Hill.
- Sen, A. (1999), Microeconomics: Theory and Application, Oxford University Press, New Delhi.
- Stigler, (1996), Theory of Price, (4thEdition), Prentice Hall of India, New Delhi.

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર

સત્ર - ૨, પાઠ્યક્રમ MJRECO- ૨૦૨

વિષય :- સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર-૧

(ક્રેડિટ-૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિક હેતુઓ

- સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્રનો પરિચય આપવો.
- રાષ્ટ્રીય આવક અંગે સૈદ્ધાંતિક સમજણ પૂરી પાડવી.
- આવક અને રોજગારીના સિદ્ધાંતો તપાસવા
- નાણાની વિભાવના તથા તેની માંગ અને પૂરવઠો અંગેની સમજ કેળવવી

શીખવાની પ્રક્રિયાના નીષ્પન્નો

- વિદ્યાર્થીને સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્રનો ઉદભવ, વિકાસ અને વિશ્લેષણની જુદી જુદી પદ્ધતિઓ સમજાવ.
- આ પપેર ભણ્યા પછી વિદ્યાર્થીને રાષ્ટ્રીય આવક વિશેની પૂરતી જાણકારી અને રાષ્ટ્રીય આવક માપવાની પદ્ધતિઓ સાથે સાથે તેના વલણો અને ફેરફારના કારણોની વિસ્તૃત જાણકારી મળે.
- અર્થશાસ્ત્રના આવક અને રોજગારી નિર્ધારણના સિદ્ધાંતો સમજાવ અને તેનું મહત્વ સ્પષ્ટ થાય, જેથી વિદ્યાર્થીઓને અર્થતંત્રમાં રોજગારી અને કુલ આવક વચ્ચે નો સંબંધ સ્પષ્ટ થાય.
- નાણાની ઉત્ક્રાંતિ અને નાણાના પુરવઠાનું અર્થશાસ્ત્રમાં મહત્વ સમજાવ.

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા, પરિસંવાદ, ICT,

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: સ્વાધ્યાય

૫ ગુણ: મૌખિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: વર્ગમાં ભાગીદારી

૫ ગુણ: પરિસંવાદ

એકમ 1. સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર:	1 ક્રેડિટ	15 કલાક
1. સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર: પરિચય અને કાર્યક્ષેત્ર		
2. એકમલક્ષી વિરુદ્ધ સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર		
3. સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર: ઉદભવ અને વિકાસ		
4. સ્થૈતિક અને ગતિશીલ વિશ્લેષણ (Static and Dynamic Analysis)		
5. સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્રનું મહત્વ અને મર્યાદાઓ.		
એકમ 2. રાષ્ટ્રીય આવક અને તેનો ચક્રીય પ્રવાહ:	1 ક્રેડિટ	15 કલાક
1. રાષ્ટ્રીય આવકનો અર્થ અને વ્યાખ્યા		
2. રાષ્ટ્રીય આવક અને સંબંધિત ખ્યાલો		
3. રાષ્ટ્રીય આવકનું માપન, તેનું મહત્વ અને મર્યાદા.		
4. અર્થતંત્રમાં આવક-ખર્ચનો ચક્રીય પ્રવાહ		
એકમ 3. આવક અને રોજગારીનાં સિદ્ધાંતો:		
1. શિષ્ટ-પ્રશિષ્ટ અને કેઈન્સ-ઉદભવ અને વિશ્લેષણ પદ્ધતિઓ,	1 ક્રેડિટ	15 કલાક
2. 'સે' નો બજારનો નિયમ		
3. પીગુનો વેતન કાપનો સિદ્ધાંત		
4. કેઈન્સનો અસરકારક માંગનો સિદ્ધાંત		
એકમ 4. નાણું:	1 ક્રેડિટ	15 કલાક
1. નાણાંની વ્યાખ્યા અને ઉત્ક્રાંતિ		
2. નાણાના પ્રકારો અને કાર્યો		
3. નાણાંના પુરવઠાનો અર્થ અને તેનાં ઘટકો		
4. ભારતીય મધ્યસ્થ બેંક દ્વારા આપવામાં આવેલ નાણાંનાં પુરવઠાની વ્યાખ્યા.		
5. નાણાં પરિમાણ અંગેનો ફિશરનો સિદ્ધાંત		
6. નાણાંનું વિમુદ્રીકરણનો અર્થ અને તર્ક		

સંદર્ભ -

- સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર અને નાણાનાં સિદ્ધાંતો - પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત
- Acharya Shankar: (2008) Essays on Macroeconomic Policy and Growth in India. Oxford University Press.
- Dornbusch, R. and F. Stanley (1997), Macro Economics, McGraw Hill, New York
- Gupta G S: (2008) Macro Economics – Theory and Application, Tata McGraw Hill publication Company Limited, New Delhi.

- Gupta S B :(2005) Monetary Economics, Vikas Publishing House.
- Gupta, G S (2001), Macroeconomics: Theory and Applications, Tata McGraw-Hill Publishing Company Limited, New Delhi.
- Harris Laurence: (1985) Monetary Theory. McGraw Hill, International edition.
- Mithani D M: (2005) Money, Banking International Trade, Public Finance, Himalaya publishing House New Delhi.
- RBI Bulletins.(various issues)

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ.

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર

સત્ર-૩, પાઠ્યક્રમ- MAJECO – ૩૦૧

વિષય : સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર-૨

(કેડિટ - ૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિક હેતુ

- વ્યાજદર નિર્ધારણનાં સિદ્ધાંતોની સમજ પૂરી પાડવી.
- નાણાકીય નીતિ અને રાજકોષીય નીતિનો પરિચય આપવો.

શીખવાની પ્રક્રિયાના નિષ્પન્ન

- વિદ્યાર્થીઓ મૂડીરોકાણનો મહત્વ સમજે અને મૂડીરોકાણથી રોજગારી અને આવકોમાં વધારાના પાસાઓની પદ્ધતિસર સમજ વિકશે.
- વ્યાજના દર નિર્ધારણના જુદા જુદા અભિગનો સમજે અને વ્યાજના દરમાં થતા ફેરફારના કારણો સમજે.
- દેશમાં કુગાવાના કારણો સમજે અને કુગાવાની જુદા જુદા વર્ગો પર થતી અસરોથી વાકેફ થાય.
- સરકાર અને મધ્યસ્થ બેંકની કુગાવા નિયંત્રણની નીતિઓથી વાકેફ થાય.
- આ વિષય ભણ્યાં પછી દેશના અર્થતંત્રને સમજવાની સ્પષ્ટતા કેળવાય

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા, પરિસંવાદ, ICT,

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: સ્વાધ્યાય

૫ ગુણ: મૌખિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: વર્ગમાં કસોટી

પ ગુણ: પરિસંવાદ

એકમ 1. વપરાશ વિધેય

1 ક્રેડિટ 15 કલાક

1. વપરાશવૃત્તિ: ખ્યાલ, પ્રકાર (સીમાંત વપરાશવૃત્તિ અને સરેરાશ વપરાશવૃત્તિ આંકડાકીય પરીક્ષણ)
2. વપરાશવૃત્તિને અસર કરતાં પરિબલો
3. મૂડીરોકાણ-વિભાવના, પ્રકાર અને મૂડીની કાર્યક્ષમતા
4. ગુણક અને ગતિવર્ધનનો ખ્યાલ

એકમ 2. વ્યાજદર

1 ક્રેડિટ 15 કલાક

1. વ્યાજના દરનો અર્થ, પ્રકારો અને મહત્વ
2. વ્યાજદર નિર્ધારણનો શિષ્ટ અર્થશાસ્ત્રનો અભિગમ
3. ધિરાણપાત્ર ભંડોળનો સિદ્ધાંત
4. વ્યાજદર નિર્ધારણ અંગેનો કેઇન્સનો અભિગમ.

એકમ 3. ફૂગાવો

1 ક્રેડિટ 15 કલાક

1. વ્યાખ્યા, પ્રકારો અને માપન (ભાવસૂચક આંક: અર્થ, ઉપયોગિતા અને મર્યાદા)
2. ફૂગાવાના ઉદભવ માટેનાં કારણો(વિકસિત અને વિકાસશીલ દેશોના સંદર્ભે)
3. ફૂગાવાની અસરો
4. ફિલિપ્સ રેખા

એકમ 4. નાણાકીય નીતિ અને રાજકોષીય નીતિ

1 ક્રેડિટ 15 કલાક

1. નાણાકીય નીતિ : અર્થ, હેતુઓ, સાધનો અને મર્યાદા.
2. રાજકોષીય નીતિ : અર્થ, હેતુઓ, સાધનો અને મર્યાદા.
3. નાણાકીય નીતિ અને રાજકોષીય નીતિની તુલના.

સંદર્ભ -

- (1) સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર અને નાણાંનાં સિદ્ધાંતો - પોપ્યુલર પ્રકાશન., સુરત.
- (2) Dornbusch, R. and F.Stanley (1997), Macro Economics, MacGraw Hill, New York
- (3) Dornbusch, R. and F.Stanley (1997), Macro Economics, McGraw Hill, New York

- (4) Gupta G S: (2008) Macro Economics – Theory and Application, Tata McGraw Hill publication Company Limited, New Delhi.
- (5) Gupta, G S (2001), Macroeconomics: Theory and Applications, Tata McGrawHill Publishing Company Limited, New Delhi.
- (6) Mithani D M: (2005) Money, Banking International Trade, Public Finance, Himalaya publishing House New Delhi.

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર

સત્ર-૩, પાઠ્યક્રમ – MAJECO – ૩૦૨

વિષય : ભારતીય અર્થરચના - ૧

(ક્રેડિટ - ૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિક હેતુ

- ભારતીય અર્થરચનાનો પ્રાથમિક પરિચય મેળવવો.
- ભારતીય અર્થમાળખામાં વસ્તી, આયોજન તથા આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપારના સંદર્ભ સમજવા.
- ભારતીય અર્થતંત્રની મુખ્ય સમસ્યાઓની વ્યાપકતા જાણવી.

અભ્યાસ નિષ્પન્નો-

- ભારતની મુખ્ય આર્થિક સમસ્યાઓનું સ્વરૂપ અને જવાબદાર સ્થિતિથી માહિતગાર થઈ તેના ઉકેલ અંગે અભિપ્રાયો કેળવી શકાય.
- ભારતના લાંબાગાળાના આર્થિક વિકાસ માટેની યોજનાકીય વ્યૂહરચના તથા તેના સમીક્ષાત્મક અભ્યાસનો દષ્ટિકોણ વિકસે છે.
- ભારતના આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારની પ્રવર્તમાન સ્થિતિથી વાકેફ થઈ આર્થિક વિકાસ માટે તેની અગત્યતા સ્વીકારવાનો અભિગમ વિકસે છે.

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા, પરિસંવાદ, ICT,

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: સ્વાધ્યાય

૭.૫ ગુણ: વર્ગમાં ભાગીદારી

૭.૫ ગુણ: પરિસંવાદ

એકમ ૧. ભારતીય અર્થતંત્રનું સ્વરૂપ અને સમસ્યાઓ:

૧ ક્રેડિટ

૧૫ કલાક

૧. વિકાસમાન અર્થતંત્ર તરીકે ભારતીય અર્થતંત્રનાં લક્ષણો
૨. ગરીબી : અર્થ, પ્રકાર, પ્રમાણ, કારણો, નિર્દેશકો, ગરીબી નિવારણની વ્યૂહરચના.

3. બેરોજગારી : અર્થ, પ્રકારો, પ્રમાણ, કારણો, બેરોજગારી નિવારણની વ્યૂહરચના.
- એકમ 2. વસ્તી:** **1 ક્રેડિટ** **15 કલાક**
1. વસ્તીના વલણો, કદ, વૃદ્ધિદર અને લાક્ષણિકતા
 2. ભારતમાં વસ્તી વધારાના કારણો અને અસરો
 3. વસ્તી નીતિ અને વસ્તી નિયંત્રણના ઉપાયો.
- એકમ 3. ભારતમાં આયોજન:** **1 ક્રેડિટ** **15 કલાક**
1. આયોજનનો અર્થ, ઉદ્દેશો અને વ્યૂહરચના
 2. આયોજનની ઊણપો અને બોધપાઠ
 3. બારમી પંચવર્ષીય યોજના: ઉદ્દેશો, નાણાકીય ફાળવણી અને લક્ષ્યાંકો.
 4. નીતિ (National Institute for Transforming India) પંચ: પરિચય આયોગનું માળખું
- એકમ 4. આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્ર:** **1 ક્રેડિટ** **15 કલાક**
1. આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપારની ભૂમિકા
 2. ૧૯૯૧ પછી ભારતના વિદેશ વ્યાપારનું કદ, સ્વરૂપ અને દિશા
 3. આયાત- નિકાસ નીતિ

સંદર્ભ -

- જોશી. વિષ્ણુશંકર. એસ, 2000, ભારતની આર્થિક સમસ્યાઓ-1, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.
- ભારતીય આર્થિક સમસ્યાઓ - જમનાદાસ પ્રકાશન.
- Dutt and Sundharam, Indian Economy, S. Chand Publishing, New Delhi
- Brahmananda P.R. and V.R.Panchmukhi (Eds.) (2001), Development Experience in the Indian Economy: Inter-state perspectives, Bookwell, Delhi
- Jalan B (1996), India's Economic Policy – Preparing for the Twenty First Century, Viking, New Delhi
- Parikh K S (1999), India Development Report – 1999 – 2000, Oxford University Press, New Delhi
- Reserve Bank Of India, Report on Currency and Finance, (Annual)
- Sen R K and B Chatterjee (2001), Indian Economy: Agenda for 21st Century (Essays in honour of Prof. P R Brahmananda), Deep & Deep Publications, New Delhi

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર

સત્ર-૩, પાઠ્યક્રમ – MAJECO – ૩૦૩A

વિષય : પશ્ચિમી આર્થિક વ્યવસ્થા (વૈકલ્પિક)

(કેડિટ - ૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિક હેતુ

- વિદ્યાર્થીને અર્થશાસ્ત્રની પશ્ચિમમાં વિકસેલી વિચારધારાનો પ્રારંભિક પરિચય આપવો.
- વિવિધ આર્થિક વ્યવસ્થા અંગે સમજણ કેળવવી.

શીખવાની પ્રક્રિયાના નીષ્પન્નો

- આર્થિક વિચારધારાનો ઉદભવ સમજાશે.
- મૂડીવાદ, સમાજવાદ અને મિશ્રઅર્થવ્યવસ્થા અંગે સમજણ કેળવાશે જે વર્તમાન આર્થિક વ્યવસ્થાને સમજવામાં મદદરૂપ બનશે.
- વૈશ્વિક સ્તરે આર્થિક વ્યવસ્થામાં આવેલ પરિવર્તનને સમજતા શીખશે.

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા, પરિસંવાદ, ICT,

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: સ્વાધ્યાય

૫ ગુણ: મૌખિક પરીક્ષા

૧૦ ગુણ: જૂથ ચર્ચા

એકમ ૧. મૂડીવાદનો ઉદભવ અને વિકાસ :

૧ કેડિટ

૧૫ કલાક

૧. પ્રકૃતિવાદ: કુદરતી ક્રમ, કૃષિને પ્રાથમિકતા, સામાજિક વર્ગ
૨. સામંતવાદી વ્યવસ્થા, વાણિજ્યવાદ
૩. મૂડીવાદનું સંસ્થાકીય માળખું – બજારતંત્ર
૪. લક્ષણો

એકમ ૨. સમાજવાદ:

૧ કેડિટ

૧૫ કલાક

1. અર્થ - ઐતિહાસિક પરિપ્રેક્ષ્ય- મુખ્ય લક્ષણો
2. લોકશાહી સમાજવાદ
3. કાર્લ માર્ક્સનું યોગદાન
4. ભારતમાં સમાજવાદ
5. સમાજવાદની નિષ્ફળતાના કારણો

એકમ 3. મિશ્ર અર્થતંત્ર:

1 ક્રેડિટ

15 કલાક

1. તર્ક - લક્ષણો
2. મિશ્ર અર્થતંત્રની તરફેણ તથા વિરોધની દલીલો
3. ભારતમાં મિશ્ર અર્થતંત્રના અનુભવો

એકમ 4. નવવૈશ્વિક મૂડીવાદ:

1 ક્રેડિટ

15 કલાક

1. વૈશ્વિકમાળખાગત સ્વરૂપ તેનું પરિણામ
2. આ સંદર્ભે બે દેશના અભ્યાસો

સંદર્ભ -

- આર્થિક પદ્ધતિઓ, જમનાદાસ પ્રકાશન.
- ગાંધી. આર. કે., તુલનાત્મક આર્થિક પદ્ધતિઓ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ
- યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, નાની-નાની પુસ્તિકાઓ બહાર પાડી છે.
- Ernesto Screpanti & Stefano Zamagni (2006), An Outline of the history of Economic Thought, Oxford University Press.
- Blackhouse, R. (1985), A History of Modern Economic Analysis, Basil Blackwell Oxford.

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર

સત્ર-૩ , પાઠ્યક્રમ-MAJECO-303 B

વિષય: સહકારનું અર્થશાસ્ત્ર

(ક્રેડિટ-૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિક હેતુ

- વિદ્યાર્થી સહકારી ક્ષેત્ર વિષે જાણકારી મેળવે.
- સહકારી સ્તરે ચાલતી ડેરી પ્રવૃત્તિ અંગે સમજણ કેળવે.

શીખવાની પ્રક્રિયાના નિષ્પન્ન

- સહકારી પ્રવૃત્તિની સૈદ્ધાંતિક સમજ કેળવવાથી સહકારી મૂલ્યોનું સિંચન થાય છે.
- રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે સહકારી પ્રવૃત્તિઓની વ્યાપકતા સમજી શકાય છે.
- સહકારી પ્રવૃત્તિ અંગેની જાગૃતિ અને તેની સફળતા પ્રત્યે શ્રદ્ધા કેળવાય છે.
- ભારતમાં સહકારી ડેરી ઉદ્યોગનું મહત્વ અને પ્રશ્નો સમજી શકાય છે.
- પ્રાદેશિક અને રાષ્ટ્રીય સ્તરે સહકારી પ્રવૃત્તિઓની વિવિધતા અને તેની સામેના પડકારોથી માહિતગાર થઈ શકાય.

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા, પરિસંવાદ, ICT,

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: મૌખિક પરીક્ષા

૧૫ ગુણ: સહકારી મંડળીની મુલાકાતનો અહેવાલ

એકમ ૧. સહકારની ફિલસૂફી:

૧ ક્રેડિટ

૧૫ કલાક

૧. સહકારી પ્રવૃત્તિ: અર્થ અને તત્વજ્ઞાન
૨. વિશ્વમાં સહકારી પ્રવૃત્તિનો આછો પરિચય (બ્રિટન, જર્મની, સ્વીડન, ડેન્માર્ક, ઇઝરાયેલ, અમેરિકા, કેનેડા અને રશિયા)
૩. સહકારના સિદ્ધાંતો

એકમ ૨. ભારતમાં સહકારી પ્રવૃત્તિ:

૧ ક્રેડિટ

૧૫ કલાક

1. પ્રારંભ અને વિકાસ
2. સહકારી સંસ્થાઓના પ્રકાર
3. સહકારી વિકાસ માટે શિક્ષણ અને તાલીમ
4. સહકારી ક્ષેત્ર સમક્ષ રહેલા પડકારો

એકમ 3. સહકારી ડેરી:

1 ક્રેડિટ

15 કલાક

1. ભારતમાં સહકારી ડેરી ઉદ્યોગની શરૂઆત
2. રાષ્ટ્રીય ડેરી વિકાસ નિગમ (National Dairy Development Board)ના હેતુઓ અને કામગીરી
3. ગુજરાતમાં સહકારી ડેરી ઉદ્યોગ- ગુજરાત સહકારી દૂધ બજાર સંઘ (Gujarat Cooperative Milk Marketing Federation)ના હેતુઓ તથા કામગીરી
4. સહકારી ડેરી ક્ષેત્ર સમક્ષના પડકારો

એકમ 4. સહકારી નીતિનું મૂલ્યાંકન

1 ક્રેડિટ

15 કલાક

1. રાષ્ટ્રીય સહકારી પ્રવૃત્તિનું મૂલ્યાંકન
2. ગુજરાતની સહકારી પ્રવૃત્તિનું વર્તમાન ચિત્ર
(નોંધ- કોઈ એક ડીરીની પ્રત્યક્ષ મૂલાકાત)

સંદર્ભ:

- મુલાણી જગદીશ. ૧૯૯૨. સહકાર દર્શન, પ્રમુખ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
- સહકાર: સિક્કાંત અને વ્યવહાર. પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત
- સહકાર. ગુજરાત રાજ્ય સહકારી સંઘ, અમદાવાદ
- 4. દેસાઈ હસમુખ. ૨૦૧૨. દુગ્ધપર્વ, ગુર્જર ગ્રંથરત્ન, અમદાવાદ.
- સહકારી સંસ્થાના કાયદાકીય પાસાઓ, ગુજરાત રાજ્ય સહકારી સંઘ, અમદાવાદ

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર

સત્ર-૪, પાઠ્યક્રમ – MAJECO - ૪૦૧

વિષય : ભારતીય અર્થરચના - ૨

(ક્રેડિટ - ૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિક હેતુ

- ભારતીય અર્થતંત્રના ત્રણે ક્ષેત્રો અંગેનો પરિચય મેળવવો.
- ભારતીય અર્થતંત્રમાં ત્રણે ક્ષેત્રોની ભૂમિકા તથા તેમના પ્રશ્નો જાણવા.

અભ્યાસ નિષ્પન્નો-

- ભારતીય અર્થતંત્રમાં કૃષિક્ષેત્રનું સ્થાન અને તેની સામે રહેલા પ્રશ્નો અંગે સમજ કેળવી શકાય.
- ભારતના ઔદ્યોગિક વિવિધતાનો પરિચય મેળવી કયા સ્વરૂપના ઉદ્યોગોને પ્રાધાન્ય આપી શકાય તે અંગે સમજ વિકસે છે.
- ભારતના આર્થિક વિકાસમાં સેવાક્ષેત્રની અગત્યતા સમજી તેની સામે ઊભા થતા પડકારોથી માહિતગાર થઈ શકાય છે.
- વૈશ્વિક આર્થિક સંસ્થાઓ તથા તેમના અહેવાલોમાં ભારતનું આર્થિક ચિત્ર સમજવાની દષ્ટિ વિકસે છે.

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા, પરિસંવાદ, ICT,

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: સ્વાધ્યાય

૧૫ગુણ: પરિસંવાદ

એકમ 1. કૃષિ અને આનુષંગિક ક્ષેત્રો	1 ક્રેડિટ	15 કલાક
1. કૃષિક્ષેત્રના લક્ષણો અને મહત્વ		
2. કૃષિના આનુષંગિક ક્ષેત્રોનો પરિચય અને મહત્વ		
3. કૃષિના આનુષંગિક ક્ષેત્રો સમક્ષ રહેલા પડકારો		
એકમ 2. ઉદ્યોગ:	1 ક્રેડિટ	15 કલાક
1. ઔદ્યોગિકક્ષેત્રનું મહત્વ		
2. ભારતનું ઔદ્યોગિક માળખું		
3. પ્રવર્તમાન ઔદ્યોગિક નીતિ - ઉદ્દેશો, ગર્ભિતાર્થો અને મર્યાદા.		
4. નાના પાયાના ઉદ્યોગોનું મહત્વ અને પ્રશ્નો		
5. ભારતના જાહેર સાહસોનો પરિચય અને તેમની મર્યાદાઓ.		
એકમ 3. સેવા:	1 ક્રેડિટ	15 કલાક
1. સેવાક્ષેત્રનું માળખું		
2. સેવા ક્ષેત્રના વિકાસનો તર્ક		
3. સેવા ક્ષેત્રની ભૂમિકા		
4. સેવા ક્ષેત્ર સમક્ષ રહેલા પડકારો		
એકમ 4. ભારતીય અર્થતંત્ર અને વૈશ્વિક સંસ્થાઓની ભૂમિકા	1 ક્રેડિટ	15 કલાક
1. વર્લ્ડ ડેવલપમેન્ટ રીપોર્ટ		
2. યુનાઇટેડ નેશન્સ ડેવલપમેન્ટ પ્રોગ્રામ		
3. હ્યુમન ડેવલપમેન્ટ રીપોર્ટ		

સંદર્ભ -

- જોશી. વિષ્ણુશંકર. એસ, 2000. ભારતની આર્થિક સમસ્યાઓ-1, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ,
- ભારતીય આર્થિક સમસ્યાઓ - જમનાદાસ પ્રકાશન
- Dutt and Sundharam, Indian Economy, S. Chand Publishing, New Delhi
- Parikh K S (1999), India Development Report – 1999 – 2000, Oxford University Press, New Delhi
- Reserve Bank Of India, Report on Currency and Finance, (Annual)
- Sen R K and B Chatterjee (2001), Indian Economy: Agenda for 21st Century (Essays in honour of Prof. P R Brahmananda), Deep & Deep Publications, New Delhi
- Ahluwalia, I. (1985), Industrial Growth in Indian, Oxford University Press, New Delhi

- Kuchhal S.C. (1980), Industrial Economics, Indian (5rd) Edition Chaitany Publishing House, Allahabad.
- નોંધ: ઉમા કપિલાના ભારતીય અર્થતંત્ર ઉપર વિવિધ અંક પ્રકાશિત થયા છે.

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર

સત્ર-૪, પાઠ્યક્રમ- MAJECO – ૪૦૨

વિષય : જાહેર અર્થવિધાન

(ક્રેડિટ - ૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિક હેતુ

- જાહેર અર્થશાસ્ત્રના ઉદભવની ભૂમિકા તપાસવી.
- આર્થિક વિકાસમાં જાહેર ક્ષેત્રનો ફાળો તથા આ ક્ષેત્રના વિવિધ ઘટકો ચર્ચવ.

શીખવાની પ્રક્રિયાના નીષ્પન્નો

- વિદ્યાર્થીઓને જાહેર વિત્તની અર્થતંત્રમાં ભૂમિકા સમજાય અને જાહેરક્ષેત્રના આવક અને ખર્ચનું મહત્વ સમજાય.
- જાહેર આવકના સ્રોત અને તેની વિકાસમાં ભૂમિકા સ્પષ્ટ થાય.
- વિદ્યાર્થી સાકારના ખર્ચને કારણે અર્થતંત્રમાં શું ફેરફાર આવે તેથી વાકેફ થાય.
- અંદાજપત્રનું વિશ્લેષણ અને ચર્ચા કરી શકે.

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા, પરિસંવાદ, ICT, તજજ્ઞ વ્યાખ્યાન

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: સ્વાધ્યાય

૫ ગુણ: મૌખિક પરીક્ષા

૧૦ ગુણ: જૂથ ચર્ચા

એકમ 1. જાહેર અર્થશાસ્ત્ર:

1 ક્રેડિટ

15 કલાક

1. અર્થ અને કાર્યક્ષેત્ર, ભૂમિકા
2. જાહેરક્ષેત્ર અને ખાનગીક્ષેત્ર વચ્ચેનો તફાવત

3. અધિકતમ સામાજિક કલ્યાણનો સિદ્ધાંત
4. આર્થિક વિકાસમાં રાજકોષીય નીતિની ભૂમિકા
5. જાહેર વસ્તુ,ખાનગી વસ્તુ અને ગુણવત્તા યુક્ત વસ્તુ

એકમ 2. જાહેર ખર્ચ અને જાહેર દેવું:

1 ક્રેડિટ

15 કલાક

1. જાહેર ખર્ચ : અર્થ, પ્રકાર અને અર્થતંત્ર પર તેની અસર
2. ભારતમાં જાહેર ખર્ચના વલણો
3. જાહેર દેવું : અર્થ, પ્રકાર, મહત્વ અને મર્યાદા
4. ખાધ પુરવણી : અર્થ, આર્થિક વિકાસમાં ભૂમિકા

એકમ 3. જાહેર આવક:

1 ક્રેડિટ 15 કલાક

1. જાહેર આવકના ઘટકો
2. કરઆવકો-બિનકરઆવકો: અર્થ, પ્રકાર. લાભ-ગેરલાભ
3. કર આકારણીના સિદ્ધાંતો
4. કરાઘાત, કરસંપાત, કરવિવર્તન અર્થ અને પ્રકાર

એકમ 4. અંદાજપત્ર:

1 ક્રેડિટ 15 કલાક

1. અર્થ – પ્રકાર અને માળખું, મહત્વ
2. ખાધના પ્રકારો
3. વર્તમાન અંદાજપત્રમાં ખાધ
4. કેન્દ્રીય બજેટ (વર્તમાન વર્ષનું)

સંદર્ભ -

- ભદ્ર. મહેશ. પી., જાહેર વિત્તવ્યવસ્થાના સિદ્ધાંત (જાહેર ક્ષેત્રનું અર્થશાસ્ત્ર), યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ.
- આંતરરાષ્ટ્રીય અર્થશાસ્ત્ર અને જાહેર વિત્તવ્યવસ્થા -સી. જમનાદાસ કિશન
- માથુર રીટા, 2006, વિત્તીય પ્રણાલિ, અર્જુન હાઉસ.
- Buchanan, J. M. (1970), the Public Finances, Richard D. Irwin, Homewood.
- Mithani, D.M(2007), Modern Public Finance , Himalaya Publishing House
- Musgrave, R. A. and P. B. Musgrave (1976), Public Finance in Theory and Practice, McGraw Hill, Tokyo.
- Reserve Bank of India: Report on Currency and Finance (various issues)
- Shoup, C. S. (1970), Public Finance, Aldine, Chicago.
- GOI : Indian Public Finance Statistics, Ministry of Finance

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર

સત્ર - ૪ પાઠ્યક્રમ MAJECO - ૪૦૩

સંશોધનની સૈદ્ધાંતિક રૂપરેખા

(ક્રેડિટ - ૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિક હેતુ

- વિદ્યાર્થીને સંશોધન પ્રત્યે કેળવવા અને જાગૃત કરવા.
વિદ્યાર્થી ગ્રામ અને સામાન્ય માનવીના આર્થિક પ્રશ્નોને સમજી શકે.

શીખવાની પ્રક્રિયાના નીષ્પન્નો

- સામાજિક-આર્થિક વિકાસમાં સામાજિક સંશોધનની અગત્યતા સ્વીકારવાનો અભિગમ કેળવાય છે.
- સામાજિક સંશોધનની વિવિધ પ્રવિધિઓના ઉપયોગની સમજ મેળવી શકાય છે.
- સામાજિક સંશોધનની રૂપરેખા અને સંશોધન અહેવાલ લેખનની પ્રક્રિયા અંગેની સૈદ્ધાંતિક સમજ વિકસે છે.
- સામાજિક આર્થિક સમસ્યાઓના અભ્યાસ માટે સંશોધનાત્મક દ્રષ્ટિકોણ કેળવાય છે.

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા, ICT, તજજ્ઞ વ્યાખ્યાન

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૧૦ ગુણ: મૌખિક પરીક્ષા

૧૦ ગુણ: જૂથ ચર્ચા

એકમ ૧. સામાજિક વિજ્ઞાનમાં સામાજિક સંશોધન:

૧ ક્રેડિટ ૧૫ કલાક

૧. સામાજિક સંશોધનનો અર્થ, લક્ષણો, હેતુ અને મહત્વ.
૨. પરિકલ્પનાનો અર્થ અને લક્ષણો

3. ચલનો અર્થ અને પ્રકારો

એકમ 2. સંશોધનની પ્રવિધિ:

1 ક્રેડિટ 15 કલાક

1. નમૂના પસંદગી: અર્થ, લક્ષણો અને પ્રકારો
2. માહિતી: અર્થ અને પ્રકાર
3. પ્રાથમિક માહિતીનો અર્થ, સ્ત્રોત, મહત્વ અને મર્યાદા.
4. ગૌણ માહિતીનો અર્થ, સ્ત્રોત, મહત્વ અને મર્યાદા.

એકમ 3. માહિતી એકત્રીકરણની રીત-

1 ક્રેડિટ 15 કલાક

1. મોજણી:- અર્થ અને પ્રકારો
2. પ્રશ્નાવલી - નિરીક્ષણ - મુલાકાત (અર્થ અને પ્રકાર)
3. મુલાકાત અનુસૂચિ: લક્ષણો - પ્રકાર - મહત્વ - મર્યાદા

એકમ 4. સંશોધન અહેવાલ લેખન

1 ક્રેડિટ 15 કલાક

1. અહેવાલ લેખનમાં ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો
2. અહેવાલ લેખનના તબક્કા
3. સાહિત્ય ચોરી (અર્થ અને પ્રકાર)
4. વાંગ્મયસૂચિ અને સંદર્ભસૂચિ (ખ્યાલ, રીત, તફાવત)

સંદર્ભ

- શાહ પી વિમલ. સંશોધન પદ્ધતિ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
- શાહ. એ. જી. અને દવે .જે.કે. , સામાજિક સંશોધન પદ્ધતિઓ , અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ
- દેસાઈ અરવિંદરાય. સામાજિક સંશોધન પદ્ધતિઓ. યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
- Berg, Bruce L., 1995. Qualitative Research Methods for the Social Sciences, Boston: Allyn and Bacon.
- Bryman Alan, Business Research Methods, (2008) Oxford University Press, New Delhi.
- Donald R Cooper, Pamela S Schindler (2006), Business Research Methods, 9th Edition, The McGraw-Hill Companies
- Gujarati, D.N. (1988). Basic Econometrics. New York: McGraw-Hill.
- Lapin L.L. (1991). Quantitative Methods for Business Decisions. New York: Harcourt Brace Jovanovich Publishers.

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર

સત્ર-૪, પાઠ્યક્રમ- MAJECO – ૪૦૪

વિષય: કૃષિ અર્થશાસ્ત્રના સિદ્ધાંત

(ક્રેડિટ-૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિક હેતુ

- ભારતીય અર્થતંત્રમાં કૃષિ અને તેની ભૂમિકા સમજવી.
- કૃષિ અર્થતંત્રના વિવિધ પાસા અને તેમના પ્રશ્નોનો અભ્યાસ કરવો.

શીખવાની પ્રક્રિયાના નીચ્ચનો

- ભારતનું કૃષિધિરાણ માળખું સમીક્ષાત્મક રીતે સમજી શકાય છે.
- ભારતના જમીન સુધારા અંગેની સૈદ્ધાંતિક સમજ મેળવી શકાય છે.
- હરિયાણીકાન્તિ, ગ્રીન હાઉસ અને સંપોષિત કૃષિ ^{પદ્ધતિની} તૂલનાત્મક મહત્વતા સમજી શકાય છે.
- ભારતની કૃષિભાવનીતિ અને કૃષિ બજાર વ્યવસ્થાની અસરકારકતા જાણી શકાય છે.

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા, પરિસંવાદ, ICT, તજજ્ઞ વ્યાખ્યાન

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: સ્વાધ્યાય

૫ ગુણ: મૌખિક પરીક્ષા

૧૦ ગુણ: જૂથ ચર્ચા

એકમ 1. કૃષિ અર્થશાસ્ત્રનો વિષયવિસ્તાર:

1 ક્રેડિટ

15 કલાક

1. અર્થ - સ્વરૂપ - કાર્યક્ષેત્ર - લક્ષણો
2. અર્થતંત્રમાં કૃષિની ભૂમિકા
3. કૃષિ ક્ષેત્ર સમક્ષના પડકારો
4. કૃષિ વિકાસ વિરુદ્ધ ઔદ્યોગિક વિકાસ

એકમ 2. કૃષિપેદાશોની માંગ અને પુરવઠો

1 ક્રેડિટ

15 કલાક

1. કૃષિપેદાશોની માંગને અસર કરતા પરિબળો, કૃષિક્ષેત્રે માંગની અનુસૂચિ
2. મધ્યસ્થીઓના નફાના ગાળાની અસર
3. ખેતપેદાશોના પૂરવઠાને અસર કરતા પરિબળો અને પુરવઠાની સ્થિતિસ્થાપકતા.
4. કૃષિપેદાશોનું ઉત્પાદન (ઉત્પાદનના સિદ્ધાંતો-ઘટતી પેદાશનો નિયમ)

એકમ 3. કૃષિપેદાશોના ભાવ

1 ક્રેડિટ 15 કલાક

1. કોબવેબ પ્રમેય
2. કૃષિપેદાશોની કિંમતના લક્ષણો અને કિંમતને અસર કરતા પરિબળો.
3. ખેતપેદાશોની કિંમતનું નિયમન(સ્થિરતા) – ખ્યાલ, હેતુઓ અને મહત્વ
4. ખેત પેદાશોની કિંમતમા ફેરફારના કારણો

એકમ 4. કૃષિસંચાલન:

1 ક્રેડિટ 15 કલાક

1. કૃષિ સંચાલન- અર્થ અને પદ્ધતિઓ
2. કૃષિખર્ચના વિવિધ ખ્યાલો
3. કૃષિક્ષેત્રે વ્યાપારની શરતો
4. પર્યાવરણ અને ખેતી

સંદર્ભ:

- મહેતા રઘુવીર એસ. કૃષિ અર્થશાસ્ત્રનાં સિદ્ધાંતો અને વ્યવસ્થા, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ.
- શાહ કે. એમ. કૃષિ અર્થશાસ્ત્રનાં મૂળતત્ત્વો. યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ.
- જોશી. ભાસ્કર હ. ભારતમાં કૃષિક્ષેત્ર: વિકાસ અને પડકારો, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ
- દેસાઈ. એસ. એ.(૨૦૧૨), કૃષિ અર્થશાસ્ત્ર-૧. પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત
- Singh and Sadhu. Agricultural Problem in India, Himalaya Publishing House
- Bilgrami. S.A.R. (1996). An Introduction to Agricultural Economics, Himalaya, New Delhi.
- Dantwala, M.L. (1996), "Dilemmas of Growth: The Indian Experience, Sage Publishing, D.lhi.
- Rao, C.H. Hanumantha (1994). Agricultural Growth, Rural Poverty and Environmental Degradation in India. Oxford University Press, New Delhi

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર

સત્ર-૫, પાઠ્યક્રમ-MAJECO – ૫૦૧

વિષય : ભારતીય કૃષિની સમસ્યાઓનો આર્થિક પરિપ્રેક્ષ્ય

(ક્રેડિટ - ૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિકહેતુ

- ભારતીય અર્થતંત્રમાં કૃષિ અને તેની ભૂમિકા સમજવી.
- કૃષિ અર્થતંત્રના વિવિધ પાસા અને તેમના પ્રશ્નોનો અભ્યાસ કરવો.

શીખવાની પ્રક્રિયાના નિષ્પન્ન

- ભારતનું કૃષિધિરાણ માળખું સમીક્ષાત્મક રીતે સમજી શકાય છે.
- ભારતના જમીન સુધારા અંગેની સૈદ્ધાંતિક સમજ મેળવી શકાય છે.
- હરિયાણીકાન્તિ, ગ્રીન હાઉસ અને સંપોષિત કૃષિ પદ્ધતિની તૂલનાત્મક મહત્વતા સમજી શકાય છે.
- ભારતની કૃષિભાવનીતિ અને કૃષિ બજાર વ્યવસ્થાની અસરકારકતા જાણી શકાય છે.

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા, પરિસંવાદ, ICT

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: સ્વાધ્યાય

૫ ગુણ: મૌખિક પરીક્ષા

૧૦ ગુણ: જૂથ ચર્ચા

એકમ 1. ખેત ઉત્પાદકતા અને કૃષિ ધિરાણ 1 ક્રેડિટ 15 કલાક

5. ભારતમાં નીચી ખેત ઉત્પાદકતાના કારણો અને ઉત્પાદકતા વધારવાના પગલા.
6. કૃષિ ધિરાણ: પ્રકાર અને સ્રોત
7. બિન સંગઠિત ધિરાણ- ભૂમિકા અને મર્યાદા
8. સંગઠિત ધિરાણ(સહકારી, નાબાર્ડ) – ભૂમિકા અને મૂલ્યાંકન

એકમ .2 ભારતમાં જમીનસુધારા 1ક્રેડિટ 15 કલાક

1. ઐતિહાસિક ભૂમિકા, હેતુ અને માળખું
2. જમીનદારી પ્રથા નાબુદી કાયદો

3. ગણોત સુધારા, ટોચમર્યાદા, એકત્રીકરણ
4. ભારતમાં જમીનસુધારાનું મૂલ્યાંકન

એકમ 3. હરિયાણી ક્રાંતિ અને સંપોષિત કૃષિ: 1કેડિટ 15 કલાક

1. હરિયાણી ક્રાંતિ - ભૂમિકા - ઘટકો - સિદ્ધિઓ - મર્યાદા
2. હરિયાણા એકમ (Green House)પદ્ધતિ: વિકાસ અને લાભાલાભ
3. સંપોષિત (સજીવ) કૃષિ: અર્થ, વિકાસ અને પ્રશ્નો

એકમ 4. ભારતની કૃષિ ભાવનીતિ અને બજારવ્યવસ્થા. 1 કેડિટ 15 કલાક

1. ભારતની કૃષિ ભાવનીતિ- હેતુઓ, અંગો અને મર્યાદા
2. કૃષિ બજારવ્યવસ્થા : લક્ષણો અને કાર્યો
3. ભારતની કૃષિ બજારવ્યવસ્થા : મર્યાદા અને તેને દૂર કરવાના ઉપાયો.

સંદર્ભ -

- પટેલ, રતિલાલ. કૃષિ અર્થશાસ્ત્ર.યુનિવર્સિટીગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
- જોશી, વિષ્ણુશંકર એસ. ભારતની આર્થિક સમસ્યાઓ-૧, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ.
- ભારતીય આર્થિક સમસ્યાઓ - જમનાદાસ પ્રકાશન.
- જતન: સજીવ ખેતી માટેનું મિશન. વિનોબા આશ્રમ, ગોત્રી, વડોદરા
- દેસાઈ.એસ.એ.(૨૦૧૨),કૃષિ અર્થશાસ્ત્ર-૧,પોપ્યુલરપ્રકાશન,સુરત
- Bhall G.S; Singh Gurmail, (2001). Indian Agriculture: Four Decades of Development. Sage Publications, New Delhi.
- Diwan, B.D.(1988). Irrigation in India's Agricultural Development. Sage Publication, New Delhi.
- Gulati Ashok, Kelley Tim. (1999). Trade liberalization and Indian Agriculture. Oxford University Press, New Delhi.
- Prasad C.S. (2006). Sixty Year of Indian Agriculture: 1947 to 2007. New Century Publication, New Delhi.
- Vaidyananthan, A.(1995). The Indian Economy: Crisis, Response and Prospects. Orient Longmans, New Delhi.

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર
સત્ર-૫, પાઠ્યક્રમ-MAJECO – ૫૦૨
વિષય: અર્થશાસ્ત્રમાં આંકડાશાસ્ત્ર
(કેડિટ-૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિકહેતુ

- વિદ્યાર્થી આંકડાશાસ્ત્રની મૂળભૂત પદ્ધતિઓથી પરિચિત થાય.
- વિદ્યાર્થી આંકડાશાસ્ત્રની વિભાવનાઓનો અર્થશાસ્ત્રમાં ઉપયોગ કરે.

શીખવાની પ્રક્રિયાના નિષ્પન્ન

- અર્થશાસ્ત્રમાં આંકડાશાસ્ત્રની ભૂમિકા સમજાશે.
- આંકડાકીય માહિતીનું વર્ગીકરણ સમજાશે.
- સરેરાશના પ્રકારો અને ઉપયોગ સમજાશે.

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા, ICT,

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: સ્વાધ્યાય

૫ ગુણ: પ્રાયોગિક કાર્ય

૧૦ ગુણ: વર્ગ કસોટી

એકમ 1. આંકડાશાસ્ત્રનો પરિચય:	1 કેડિટ	15 કલાક
1. આંકડાશાસ્ત્રના અભ્યાસના મુખ્ય વિભાગો		
2. અર્થશાસ્ત્ર સાથે સંબંધ- મર્યાદા-કાર્યો- મહત્વ		
3. સંશોધન સમસ્યા (કેન્દ્રનિવાસ દરમિયાન કરનારા સંશોધન અંગે જરૂરી માર્ગદર્શન આપવું)		
એકમ 2. માહિતીરજૂઆત:	1 કેડિટ	15 કલાક
1. વર્ગીકરણ અને કોષ્ટકરચના (પ્રકાર, ઉપયોગિતા- નિયમો)		
2. આંકડાશાસ્ત્રીય શ્રેણીઓ- આવૃત્તિવિતરણ		
3. આલેખ (અર્થ, પ્રકાર, ઉપયોગિતા)		
એકમ 3. મધ્યવર્તી સ્થિતિના માપ:	1 કેડિટ	15 કલાક

1. સરેરાશ-મધ્યક (ભારિત મધ્યક - સ્તરિત મધ્યક)
2. મધ્યસ્થ
3. બહુલક

એકમ 4. પ્રસારમાનના માપ:

1 ક્રેડિટ

15 કલાક

1. નિરપેક્ષ અને સાપેક્ષ પ્રસાર
2. વિસ્તાર
3. સરેરાશ વિચલન- પ્રમાણિત વિચલન- ચતુર્થક વિચલન – સરેરાશ વિચલન
4. પ્રસારમાનના વિવિધ માપ વચ્ચેનો સંબંધ – વિષમતા – ધન-ઋણ વિષમતા (નોંધ- સ્વાધ્યાયરૂપે એકમ 2,3 અને 4 નુ પ્રાયોગિક કરાવવું)

સંદર્ભ:

- જયસ્વાલ એમ. સી., અર્થવિષયક આંકડાશાસ્ત્ર, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ.
- Hooda R P (1994). Statistics for Business and Economics. MacMillan.
- Nagar A L. (1997), Basic Statistics, Oxford University Press, 15th Edition
- G S Monga (2000). Mathematics and Statistics for Economics. Vikas Publications, New Delhi
- Richard I LevMichael C Fleming and Joseph G Nellis (1997) Essence of Statistics for Business 2nd Ed, Prentice -Hall Of India. Pvt.Ltd, Delhi

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર
સત્ર-૫, પાઠ્યક્રમ-MAJECO – ૫૦૩
વિષય: વૃદ્ધિ અને વિકાસનું અર્થશાસ્ત્ર
(કેડિટ-૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિકહેતુ

- વિદ્યાર્થી આર્થિક વિકાસની વિભાવનાથી પરિચિત થાય.
- વિદ્યાર્થી વિકસતા દેશોના વિકાસ અંગે સમજણ કેળવે
- ગાંધીની નજરે વિકાસની વૈકલ્પિક અવધારણાનો ખ્યાલ મેળવે.

શીખવાની પ્રક્રિયાના નિષ્પન્ન

1. વિદ્યાર્થીઓ વિકાસ અને વૃદ્ધિ વચ્ચે તફાવત સમજે અને વિકાસતા દેશોમાં સરકાર ની ભૂમિકાથી વાકેફ થાય.
2. વિકાસતા દેશોમાં વિકાસના અવરોધો સમજે અને ગાંધી માર્ગે ઉકેલની સમજણ કેળવે.
3. વિકાસના જુદા જુદા આંક સમજે અને ભારતના વિકાસ સંદર્ભે વિસ્તૃત જાણકારી મેળવે.
4. વિકાસમાં જુદી જુદી સંસ્થાઓની ભૂમિકા વિષે જાણકાર થાય.
5. માનવ વિકાસ આંક, સુખાકારી આંક, સંપોસિત વિકાસ આંક વચ્ચે નો તફાવત સમજે અંદ ભારતનો બીજા દેશોના સંદર્ભમાં ક્રમ જાણે..

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા, ICT, પરિસંવાદ

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: સ્વાધ્યાય

૫ ગુણ: મૌખિક કસોટી

૧૦ ગુણ: પરિસંવાદ

એકમ 1. આર્થિક વિકાસ:

1 કેડિટ

15 કલાક

1. અર્થ- આર્થિક વૃદ્ધિ અને આર્થિક વિકાસ વચ્ચેનો તફાવત
2. આર્થિક વૃદ્ધિને અસર કરતાં પરિબલો
3. આર્થિક વિકાસના માપદંડો (રાષ્ટ્રીય આવક, માથાદીઠ આવક, જીવનની ભૌતિક ગુણવત્તાનો આંક, માનવવિકાસ આંક,)

એકમ 2. આર્થિક વિકાસ, વસ્તી અને સંસ્થાઓ: 1 ક્રેડિટ 15 કલાક

1. આર્થિક વિકાસ અને વસ્તી વચ્ચે આંતરસંબંધો-વસ્તીસંક્રમણનો સિદ્ધાંત
2. આર્થિક વિકાસની સંસ્થાઓ: બજાર, રાજ્ય અને સ્વૈચ્છિક સંગઠન

એકમ 3. આર્થિક વૃદ્ધિના સિદ્ધાંત: 1 ક્રેડિટ 15 કલાક

1. રગ્નાર નર્કસનું મોડેલ
2. રોડાનનો પ્રારંભિક શક્તિશાળી પ્રયાસનો સિદ્ધાંત
3. લેવિસ અને લેબેનસ્ટાઈનના સિદ્ધાંતો

એકમ 4. વિકાસની વૈકલ્પિક વિભાવના: 1 ક્રેડિટ 15 કલાક

1. મુખ્ય ધારાના આર્થિક વિકાસની મર્યાદા
2. વૈકલ્પિક અભિગમો- Index of Happiness , હરિયાળો આંક, PQLI
3. ગાંધીના આર્થિક વિચારો

સંદર્ભ:

- ત્રિવેદીએચ.કે. વિકાસશીલ રાષ્ટ્રોનું અર્થશાસ્ત્ર.યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ.ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ.
- ધોળકિયા અને ધોળકિયા. આર્થિક વૃદ્ધિના મોડેલ , યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ.ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ.
- માધુકરી.જૂન ૧૯૮૮અનેજૂન ૨૦૦૪, ડિસેમ્બર ૧૯૮૭.
- જોષી આર.સી.. ૨૦૦૧. વિકાસ આયોજન અને આર્થિક નીતિનું અર્થશાસ્ત્ર. પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત
- Todaro, Michael P. Economics for a Developing World. Longman Group, UK Limited.
- Thirlwall A P (2007).Growth and Development:With Special Reference to Developing Economics. Palgrave MacMillan, New York
- Misra S K and Puri V K (2005) :Economics of Development and Planning : Theory and Practice, Himalaya Publishing House ,Mumbai

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર
સત્ર-૫, પાઠ્યક્રમ-MAJECO – ૫૦૪
વિષય: ગ્રામઅર્થશાસ્ત્ર : પરિચય
(કેડિટ-૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિકહેતુ

- વિદ્યાર્થી ગ્રામીણ અર્થશાસ્ત્રના માળખાથી પરિચિત થાય.
- પંચાયતી રાજ્યની સંસ્થાઓની સમાજ કેળવે.

શીખવાની પ્રક્રિયાના નિષ્પન્ન

- ગ્રામ અર્થતંત્રનું સૈદ્ધાંતિક સ્વરૂપ સમજી શકાય છે.
- ગ્રામીણ વિકાસ માટે પંચાયતીરાજની ભૂમિકા સમજી શકાય છે.
- ગ્રામવિકાસ માટે ગ્રામોદ્યોગોની આવશ્યકતા અને વર્તમાન સમયે તેમની સામે રહેલા પડકારોથી માહિતગાર થઈ શકાય છે.
- સરકારના ગ્રામવિકાસ કાર્યક્રમોની અસરકારકતા અંગે સભાનતા કેળવી શકાય.

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા, ICT, પરિસંવાદ

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: સ્વાધ્યાય

૫ ગુણ: મૌખિક કસોટી

૧૦ ગુણ: પરિસંવાદ

એકમ 1. ગ્રામ અર્થતંત્રનો પરિચય:	1 કેડિટ	15 કલાક
1. અર્થ અને સ્વરૂપ (કૃષિ અને બિન-કૃષિ)		
2. ગ્રામ અર્થતંત્રનાં લક્ષણો		
3. ગ્રામ અર્થતંત્રના વિકાસના અભિગમો અને મર્યાદા		
એકમ 2. પંચાયતી રાજ:	1 કેડિટ	15 કલાક
1. પંચાયતી રાજની ગ્રામવિકાસમાં ભૂમિકા		
2. ગુજરાતમાં પંચાયતી રાજનું માળખું (73મો બંધારણીય સુધારો)		
3. ગ્રામસભાનાં કાર્યો અને ફરજો		

4. ગ્રામપંચાયતના આવકના સાધનો અને ખર્ચ

એકમ 3. ગ્રામઉદ્યોગ:

1 ક્રેડિટ

15 કલાક

1. ગ્રામઉદ્યોગનો અર્થ અને મહત્વ
2. ગ્રામઉદ્યોગનું વર્તમાન સ્વરૂપ
3. ગ્રામઉદ્યોગના પ્રશ્નો અને પડકારો
4. ગાંધીવિચાર આધારિત ગ્રામ ઉદ્યોગ

એકમ 4. ગ્રામવિકાસના કાર્યક્રમો:

1 ક્રેડિટ

15 કલાક

1. જિલ્લા ગ્રામવિકાસ એજન્સીનું માળખું અને કાર્ય
2. ગ્રામવિકાસની વિવિધ યોજનાઓ (સંકલિત ગ્રામ વિકાસ કાર્યક્રમ(CDP), IRDP, મહાત્મા ગાંધી રાષ્ટ્રીય ગ્રામીણ રોજગારી બાહેધરી યોજના)

સંદર્ભ:

- વૈષ્ણવ બિપીનચંદ્ર. પંચાયત પરિચય: નવસર્જન પ્રકાશન, અમદાવાદ
- ગાંધી મો. ક. ગ્રામ સ્વરાજ, નવજીવન પ્રકાશન
- પરીખનરહરી, યંત્રની મર્યાદા, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ.
- પરીખનરહરી, સંક્ષિપ્ત માનવ અર્થશાસ્ત્ર, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ.
- Garmora J.L., Rural Development and Rural Economy: Vital Publication, Jaipur

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર
સત્ર-૫, પાઠ્યક્રમ-MAJECO – ૫૦૪ A
વિષય: ગુજરાતનું અર્થતંત્ર (વૈકલ્પિક)
(કેડિટ-૪, ગુણ૧૦૦)

શૈક્ષણિક હેતુ

- વિદ્યાર્થીગુજરાતનાં અર્થતંત્રથી પરિચિત થાય
- વિદ્યાર્થીગુજરાતનાં પ્રવર્તમાન વિકાસ પ્રવાહની સમજણ મેળવે
- વિદ્યાર્થીરાજ્યનાં મહત્વના પ્રશ્નો અંગે પરિચિત થાય.

શિખવાની પ્રક્રિયાના નિષ્પન્નો-

- વિદ્યાર્થી ગુજરાતનો આર્થિક વારસો જાણી શકશે
- વિદ્યાર્થી ગુજરાતના ત્રણે આર્થિક ક્ષેત્રોનો વિકાસ અને પડકારોથી માહિતગાર થઈ શકશે.
- વિદ્યાર્થી ગુજરાતની સામાજિક-આર્થિક સ્થિતિથી માહિતગાર થઈ તેની પ્રાદેશિક તુલના કરી શકશે.

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા, ICT, પરિસંવાદ

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: સ્વાધ્યાય

૫ ગુણ: મૌખિક કસોટી

૧૦ ગુણ: પરિસંવાદ

એકમ-૧. ગુજરાત રાજ્યનો આર્થિક પરિવેશ

૧. ગુજરાતનો આર્થિક ઇતિહાસ (વ્યાપાર, ઉદ્યોગ અને કૃષિ)
૨. ગુજરાતની ભૌગોલિક સ્થિતિ (જમીન સંસાધનનું વર્ગીકરણ, નદીઓ, વરસાદ, દરિયો)
૩. ગુજરાતની રાજકોષીય સ્થિતિ
૪. ગુજરાતની આર્થિક વૃદ્ધિ (GSDP, માથાદીઠ આવક, વિવિધ રાજ્યો સાથે તુલના)

એકમ-૨. ગુજરાતનું કૃષિક્ષેત્ર

૧. ખેત ઉત્પાદકતા અને વિકાસમાં ભૂમિકા
૨. જમીન વપરાશની તરાહ અને અસર કરતા પરિબળો
૩. પાક તરાહ અને પાક પ્રદેશો
૪. સહકારી ડેરી ઉદ્યોગ- વિકાસ અને પ્રશ્નો
૫. કૃષિક્ષેત્ર સમક્ષના પડકારો

એકમ-૩. ગુજરાતનું ઔદ્યોગિકક્ષેત્ર

૧. ઔદ્યોગિક વિકાસના પ્રરક પરિબલો
૨. ઔદ્યોગિક માળખુ અને ઔદ્યોગિક પ્રદેશો
૩. ઔદ્યોગિક વિકાસ અને પ્રશ્નો
૪. પ્રવર્તમાન ઔદ્યોગિક નીતિ

એકમ-૪ ગુજરાતનુ સેવાક્ષેત્ર

૧. વાહનવ્યવહાર અને સંદેશવ્યવહાર (સ્થિતિ, પ્રશ્નો અને અસમાનતા)
૨. શિક્ષણ અને આરોગ્ય (સ્થિતિ, પ્રશ્નો અને અસમાનતા)
૩. સિંચાઈ અને ઊર્જા (સ્થિતિ, પ્રશ્નો અને અસમાનતા)
૪. બેંકિંગ અને પ્રવાસનક્ષેત્રનુ સ્થાન

સંદર્ભ

- ઓઝા, દીગંત. અને આયંગાર, સુદર્શન (૨૦૦૨). ગુજરાતએકસરવૈયું.અમદાવાદ: નવભારતસાહિત્યમંદિર
- સામાજિક- આર્થિક સમિક્ષા, ગુજરાત રાજ્ય.
- Datt R. (1990) The Economic History of India. Two volumes bound in one, Reprint. New Delhi. Low Price Publications.
- Pari, V.K. And Mishra, S.K. (2014) Indian Economy, Himalaya publishing house, New Delhi, P.263-64.
- વિદ્યુતજોષી (૨૦૧૪). (સંકલિત). સમકાલીનગુજરાતીસમાજ. અમદાવાદ. ગૂર્જરગ્રંથરત્નકાર્યાલય.

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર

સત્ર-૫ , પાઠ્યક્રમ- MAJECO – ૫૦૫ B (વૈકલ્પિક)

વિષય : પર્યાવરણીય સમસ્યાઓના આર્થિક પાસા

(ક્રેડિટ - ૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિક હેતુ

- પર્યાવરણ અને તેની માનવજીવનમાં આર્થિક ભૂમિકા અંગે વિદ્યાર્થીને વાકેફ કરવા.
- વિવિધ પ્રકારનાં પ્રદૂષણની સમજણ આપવી.

શીખવાની પ્રક્રિયાના નીચ્ચનો

- વર્તમાન સમયમાં પર્યાવરણની ભૂમિકા સમજવી.
- વિભિન્ન પ્રદૂષણ આર્થિક અને બિન આર્થિક અસરની સમજણ કેળવાશે
- પર્યાવરણીય પ્રશ્નોનું વૈશ્વિક પ્રશ્નો સ્વરૂપ સમજશે.

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા, પરિસંવાદ

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: સ્વાધ્યાય

૫ ગુણ: મૌખિક કસોટી

૧૦ ગુણ: પરિસંવાદ

એકમ 1. પર્યાવરણીય અર્થશાસ્ત્ર:

1 ક્રેડિટ 15 કલાક

1. અર્થ – સ્વરૂપ
2. પર્યાવરણની માનવજીવનમાં ભૂમિકા
3. પર્યાવરણીય પ્રશ્નોના ઉદભવના આર્થિક કારણો
4. ભારતમાં જંગલનું સ્વરૂપ અને પ્રમાણ અને નીતિ અંગે સમજણ કેળવશે.

એકમ 2. પ્રદૂષણ:

1 ક્રેડિટ 15 કલાક

1. અર્થ – પ્રકાર
2. પ્રદૂષણનો અર્થ (કયરો અને પ્રદૂષણ વચ્ચેનો તફાવત)- સ્વરૂપ
3. માનવ તથા અન્ય સજીવસૃષ્ટિ પર તેની આર્થિક તેમજ બિનઆર્થિક અસરો
4. સરકારી નીતિ

એકમ 3. પર્યાવરણીય પ્રશ્નો:

1 ક્રેડિટ 15 કલાક

1. પર્યાવરણીય પ્રશ્નોનું સ્વરૂપ
2. મહત્વના વૈશ્વિક પ્રશ્નો (જૈવિક વિવિધતાનો નાશ- રાષ્ટ્રીય અને પ્રાદેશિક/સ્થાનિક પ્રશ્નો (દરિયાકાંઠાના પ્રશ્નો, રણીકરણ, પ્રવાસન)
3. આ માટે કામ કરતી મહત્વની સંસ્થાઓ (Centre for Science and Environment, Development Alternatives, Kerala Sastra Sahitiya Parishad, Tata Energy and Resource Institute, ગાંધી શાંતિ પ્રતિષ્ઠાનનું પર્યાવરણીય એકમ, પર્યાવરણીય શિક્ષણ કેન્દ્ર, પર્યાવરણ મિત્ર, આગાખાન ગ્રામસમર્થન કેન્દ્ર, વિકાસ સમર્થન કેન્દ્ર)

એકમ 4. જંગલના પ્રશ્નો:

1 ક્રેડિટ 15 કલાક

1. ભારતમાં જંગલનું સ્વરૂપ અને પ્રમાણ
2. સામાજિક વનીકરણ
3. સંયુક્ત વનવ્યવસ્થાપન
4. કેન્દ્રીય વન નીતિ

સંદર્ભ -

- સાવલિયા રમેશ, પર્યાવરણ સાથી - પર્યાવરણ શિક્ષણ કેન્દ્ર, અમદાવાદ.
- જંત્રાણિયા રાજુભાઈ, 1995, (અનુવાદ) આપણું પર્યાવરણ, નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ, ભારત,.
- પર્યાવરણ પરિસ્થિતિ અને ગુજરાત, ગુજરાત ઇકોલોજી કમિશન.
- Bhattacharya, R .N(Ed) (2001): Environmental Economics – An Indian Perspective OUP
- Sengupta, R (2001); Ecology and Economics – A Approach to Sustainable Development, OUP New Delhi
- The Hindu (2003): Survey of Environment, Madras

બી.એ. અર્થશાસ્ત્ર

સત્ર-૫, પાઠ્યક્રમ-MAJECO – ૫૦૫ C

વિષય: પ્રાદેશિક અર્થશાસ્ત્ર(વૈકલ્પિક)

(કેડિટ - ૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિકહેતુ

- વિદ્યાર્થી પ્રાદેશિક અર્થશાસ્ત્રની સૈદ્ધાંતિક વિભાવનાની જાણકારી મેળવી શકે.
- વિદ્યાર્થી અર્થતંત્રના પ્રાદેશિક તફાવતો અને તેની વિશેષતા વિશે સમજણ કેળવે
- શીખવાની પ્રક્રિયાના નિષ્પન્ન
- પ્રાદેશિક અર્થશાસ્ત્રના ખ્યાલની સમજણ કેળવાશે
- સ્થળપસંદગીના સિદ્ધાંતોની સૈદ્ધાંતિક સમજ કેળવાશે
- વ્યાપારી વિસ્તારો અંગેની સમજણ કેળવાશે.
- પ્રાદેશિક આર્થિક વૃદ્ધિ અને વિકાસની પ્રક્રિયા તેમજ સમસ્યાઓથી પરિચિત થશે.

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા, ICT, પરિસંવાદ

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: સ્વાધ્યાય

૫ ગુણ: મૌખિક કસોટી

૧૦ ગુણ: પરિસંવાદ

એકમ 1. પ્રાદેશિક અર્થશાસ્ત્ર:	1 કેડિટ	15 કલાક
1. વિષય પરિચય – વ્યાખ્યા – અભ્યાસક્ષેત્ર – મહત્વ		
2. પ્રદેશનો અર્થ – એકરૂપતાનો ખ્યાલ – ધ્રુવીયતાનો ખ્યાલ		
3. નીતિવિષયક ખ્યાલ		
એકમ 2. સ્થળપસંદગીનો સિદ્ધાંત:	1 કેડિટ	15 કલાક
1. વોન થ્યુનેનનો સિદ્ધાંત		
2. આલ્ફ્રેડ વેબરનો સિદ્ધાંત		
3. ફ્લોરેન્સની પદ્ધતિ		
4. મધ્યસ્થ સ્થળપસંદગીનો સિદ્ધાંત		
એકમ 3. વ્યાપારી વિસ્તારો અને શહેરી પ્રથા:	1 કેડિટ	15 કલાક

1. એકરૂપતા ધરાવતા પ્રદેશોમાં વ્યાપારી વિસ્તારો
2. સંકુલ પરિસ્થિતિમાં વ્યાપારી વિસ્તારો: કેન્દ્રીય સ્થળનો સિદ્ધાંત
3. શહેરોની પ્રથાની પદ્ધતિ

એકમ 4. પ્રાદેશિક આર્થિક વૃદ્ધિ અને વિકાસ:

1 ક્રેડિટ

15 કલાક

1. વિકાસની પ્રક્રિયાના સંદર્ભમાં શહેરી અને પ્રાદેશિક સમસ્યાઓ
2. પ્રાદેશિક આર્થિક નીતિ અને પ્રાદેશિક આયોજન

સંદર્ભ:

- પ્રાદેશિક અર્થશાસ્ત્ર, પોપ્યુલર પ્રકાશન.
- Stimson, Roberts. 2006. Regional Economic Development, Analysis and Planning Strategy. Originally published in the series: Advances in Spatial Science, 2nd ed., XIV, 452 p.
- Marion Temple. 1994. Regional Economics. MacMillan Press
- Roberta Capello. 2007. Regional Economics. Routledge.
- Karlsson, 2009, New Directions in Regional Economic Development. Series: Advances in Spatial Science.
- Regional Economy of India, RBI, Academic Foundation, New Delhi

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર

સત્ર -૫, પાઠ્યક્રમ –MAJECO – ૫૦૫ D

વિષય :- સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્ર (વૈકલ્પિક)

(ક્રેડિટ-૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિકહેતુ

1. વિદ્યાર્થી અર્થતંત્રના મૂળભૂત એકમો ઉપલોક્તા (ગ્રાહક) અને ઉત્પાદક (પેઢી)થી પરિચિત થાય.

શીખવાની પ્રક્રિયાના નિષ્પન્ન

1. વિદ્યાર્થીઓ પેઢીના સંચાલમાં અર્થશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતોનો ઉપયોગ સમજે.
2. પેઢીની માગની આગાહીની વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજે
3. નવીવસ્તુઓ બાજારમાં મુક્યા પહેલા ઉત્પાદકો બાજારનું વિશ્લેષણ કેવી રીતે કરે તે સમજે.
4. પેઢીના સમતૂટબિંદુની ગણતરી અને નફાનું આયોજન વિષે માહિતી મેળવે.
5. જુદી જુદી કિંમત નીતિઓ અને કઈ નીતિ ક્યારે ઉપયોગી થાય તે સમજે

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા, ICT,

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૧૦ ગુણ: સ્વાધ્યાય

૧૦ ગુણ: ક્ષેત્રકાર્ય આધારિત અહેવાલ

એકમ 1. સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્ર:

1 ક્રેડિટ

15 કલાક

1. અર્થશાસ્ત્રઅનેસંચાલકીય અર્થશાસ્ત્ર
2. સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ – કાર્યક્ષેત્ર
3. સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્રના મૂળભૂત ખ્યાલો

એકમ 2. માંગની મૂલ્યસાપેક્ષતા અને માંગઆગાહી:

1 ક્રેડિટ

15 કલાક

1. માંગની મૂલ્યસાપેક્ષતા માપવાની પદ્ધતિ અને સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્રમાં
2. માંગઆગાહી: હેતુઓ, માંગઆગાહીના પ્રકારો, માંગઆગાહીની પદ્ધતિ
3. નવી પેદાશ માટેની માંગઆગાહી
4. સારી માંગઆગાહી માટેના ધોરણો

એકમ ૩. સમતૂટ વિશ્લેષણ: 1 ક્રેડિટ 15 કલાક

1. નફા આગાહીની પદ્ધતિઓ
2. સમતૂટ બિન્દુ નિર્ધારણ-ઉદ્ધરણ-અકૃતિ
3. સમતૂટ વિશ્લેષણ- ધારણા – ઉપયોગિતા – મર્યાદા
4. ખર્ચ નિયંત્રણ-પદ્ધતિઓ, ક્ષેત્ર

એકમ ૪. કિંમત નીતિ: 1 ક્રેડિટ 15 કલાક

1. ભાવનીતિ-વિભાવના, હેતુ અને અસરકરતા પરિબલો
2. કિંમત નીતિ: ઊંચી પ્રારંભિક, નીચી પ્રારંભિક, ખર્ચ વત્તાની.
3. વસ્તુના જીવનચક્ર કિંમત નીતિ અને શિકારી ભાવ
4. જાહેરાત ખર્ચ: અર્થ, માંગ પર અસર અને જાહેરાત સાપેક્ષતા

સંદર્ભ

- ત્રિવેદી એચ. કે, ૨૦૦૫. અર્થશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતો (મૂલ્ય અને વહેંચણી), યુનિવર્સિટી. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
- પટેલ બબાભાઈ, અર્થશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતો, સી. જમનાદાસ કંપની.
- MithaniD.M. Managerial Economics , Himalaya Publishing House

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર

સત્ર-૬, પાઠ્યક્રમ-MAJECO – ૬૦૧

વિષય: આંતરરાષ્ટ્રીય અર્થશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતો

(કેડિટ-૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિકહેતુ

- વિદ્યાર્થી આંતરરાષ્ટ્રીય અર્થશાસ્ત્રની મૂળભૂત વિભાવનાઓથી પરિચિત થાય.
- વ્યાવહારિક સ્તરે ચાલી રહેલી આંતરરાષ્ટ્રીયઘટનાઓની સૈદ્ધાંતિક સમજણ મેળવે.

શીખવાની પ્રક્રિયાના નિષ્પન્ન

- વિદ્યાર્થીઓ આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારથી મળતા લાભો જાણે અને આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારનું મહત્વ સમજે
- આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારમાં વિકાશીલ દેશોનું સ્થાન સમજે
- જુદી જુદી સંરક્ષણની નીતિઓ જાણે
- લેણદેણ તુલનાનું માળખું સમજે
- દેશો વચ્ચે વિનિમય દર કેવી રીતે નક્કી થાય તે જાણે.

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા, ICT, પરિસંવાદ, તજજ્ઞ વ્યાખ્યાન

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: સ્વાધ્યાય

૫ ગુણ: મૌખિક કસોટી

૧૦ ગુણ: પરિસંવાદ

એકમ 1. આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપાર અને સિદ્ધાંતો:

1 કેડિટ

15 કલાક

- 1 આંતર પ્રાદેશિક વ્યાપાર અને આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપાર
- 2 આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપારના સિદ્ધાંતો (નિરપેક્ષ ખર્ચ તફાવત, તુલનાત્મક ખર્ચ તફાવત)
- 3 પારસ્પરિક માંગનો સિદ્ધાંત

એકમ 2. આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપારની શરતો:

1 કેડિટ

15 કલાક

- 1 વ્યાપારની શરતો અને તેના પ્રકાર
- 2 વિકાસશીલ દેશો અને વ્યાપારની શરતો
- 3 વ્યાપારના લાભ અને આવકની વહેંચણી

એકમ ૩. મુક્ત વ્યાપાર અને સંરક્ષણ: 1 ક્રેડિટ 15 કલાક

1. મુક્ત વ્યાપારનો અર્થ તેના લાભાલાભ
2. સંરક્ષણ નીતિનો અર્થ અને ઉદભવ
3. સંરક્ષણના વિવિધ સ્વરૂપ
4. સંરક્ષણની તરફેણ અને વિરોધની દલીલો

એકમ ૪. લેણદેણની તુલા વિનિમય દર : 1 ક્રેડિટ 15 કલાક

1. લેણદેણની તુલા અને વ્યાપાર તુલા –લેણદેણની તુલાનું માળખું
2. લેણદેણની તુલામાં અસમતુલા: કારણો અને ઉપાયો
3. વિનિમય દરનો સમખરીદ શક્તિનો સિદ્ધાંત

સંદર્ભ:

- આંતરરાષ્ટ્રીય અર્થશાસ્ત્ર. પ્રો. ડી. ટી. લાકડાવાળા, પ્રો. રમેશ બી. શાહ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
- પટેલઆર.સી.૨૦૦૧. આંતરરાષ્ટ્રીય અર્થશાસ્ત્ર. પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
- Salvatore, D. (1997). International Economics. Macmillan Press Ltd. London.
- Joshi, V. and I. M. D. Little (1998). India's Economic Reforms: 1999-2000. Oxford University Press, New Delhi.
- Sodersten B and Reed G (1994) : International Economics, MacMillan Press Ltd, London
- www.wto.org for Trade related negotiations.

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર

સત્ર-6 , પાઠ્યક્રમ-MAJECO – 502

વિષય: આર્થિક વિચારધારાનો ઈતિહાસ

(ક્રેડિટ-૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિક હેતુ

- ૧. વિદ્યાર્થી આર્થિક વિચારકોથી પરિચિત થાય
- ૨. અર્થશાસ્ત્રના વિકાસ પ્રવાહની સમજણ મેળવે

શીખવાની પ્રક્રિયાના નીષ્પન્નો

- આર્થિક વિચારધારાનો ઉદભવ સમજી ગ્રીક વિચારધારાની સમજ કેળવશે.
- પ્રશિષ્ટ વિચારધારાનો વિકાસ સમજે
- રાષ્ટ્રવાદી અને સમાજવાદી અભિગમોની સમજણ કેળવાશે
- નવ શિષ્ટ અર્થશાસ્ત્રીઓના વિચારની સમજણ કેળવાશે

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા, ICT, પરિસંવાદ

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: સ્વાધ્યાય

૫ ગુણ: મૌખિક કસોટી

૧૦ ગુણ: પરિસંવાદ

એકમ ૧.ગ્રીક વિચારધારા

- 1.એરીસ્ટોટલ,પ્લેટો
2. પ્રકૃતિવાદ,વાણિજ્યવાદના મુખ્ય લક્ષણો
- 3.પેટ્ટી,લોક અને હ્યુમના આર્થિક વિચાર

એકમ ૨.પ્રશિષ્ટ વિચારધારા

૧. સ્મિથ

૨. રિકાર્ડો

૩.માલ્થસ

એકમ ૩.રાષ્ટ્રવાદી અને સમાજવાદી

૧.ફ્રેડરિક લિસ્ટ

૨.કાર્લ માર્ક્સ

એકમ ૪ નવ શિષ્ટ

૧.ઓગસ્ટીન કુર્નોટ

૨.જેવન્સ, વિકસેલ

૩.આલ્ફ્રેડ માર્શલ

૪.કેઈન્સ

સંદર્ભ :

1. Roger E Backhouse (2002) History of Economic Thought. Penguin
2. Collander,D C and Harry Landreth's (1989) History of Economic Thought Washington
3. Blackhouse.R. (1985) A History of Modern Economic Analysis. Basil Black Well Oxford
4. Gide.c and G.Rist (1956) A History of Economic Doctrines, George H & Co.Londen
5. Schumpeter.J.A (1954) History of Economic Analysis Oxford university Press New York

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર
સત્ર-૬, પાઠ્યક્રમ-MAJECO – ૬૦૩
વિષય: વૃદ્ધિ અને વિકાસના સિદ્ધાંતો
(કેડિટ-૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિકહેતુ

- વિદ્યાર્થી આર્થિક વિકાસના સિદ્ધાંતોથી પરિચિત થાય.
- વિકાસના ક્ષેત્રીય પરિપ્રેક્ષ્યની સમજણ કેળવે.

શીખવાની પ્રક્રિયાના નિષ્પન્ન

- આર્થિક વિકાસની શિષ્ટ વિચારધારાને સમજશે
- મુડીવાદી વ્યવસ્થામાં વિકાસની પ્રક્રિયાને સમજશે.
- આર્થિક મોડેલ અંગેની સમજણ કેળવાશે.
- વિકાસના વિવિધ પથ અંગેના અભિગમોની સમજણ કેળવાશે.

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા, ICT

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૧૦ ગુણ: સ્વાધ્યાય

૧૦ ગુણ: મૌખિક કસોટી

એકમ ૧. આર્થિક વિકાસના સિદ્ધાંતો-૧:	૧ કેડિટ	૧૫ કલાક
૧. શિષ્ટ સિદ્ધાંતો - એડમ સ્મિથ		
૨. ડેવિડ રિકાર્ડો		
૩. માલ્થસ		
૪. જે એસ મિલ		
એકમ ૨. આર્થિક વિકાસના સિદ્ધાંતો-૨:	૧ કેડિટ	૧૫ કલાક
૧. કાર્લ માર્ક્સનો સિદ્ધાંત		
૨. શુમ્પીટરનો સિદ્ધાંત		
૩. રોસ્ટોવના આર્થિક વૃદ્ધિના તબક્કા		
એકમ ૩. આર્થિક વિકાસના સિદ્ધાંતો-૩:	૧ કેડિટ	૧૫ કલાક

હેરોડ અને ડોમર

કાલ્ડોર

જોન રોબિન્સન

એકમ 4. આર્થિક વિકાસના સિક્કાંતો-4:

1 ક્રેડિટ

15 કલાક

1. સમતોલ અને અસમતોલ વિકાસનો સિક્કાંત
2. ઉત્પાદનની શ્રમપ્રધાન પદ્ધતિ
3. ઉત્પાદનની મૂડીપ્રધાન પદ્ધતિ
4. વિકસતા દેશો માટે ઇષ્ટ ઉત્પાદન પદ્ધતિ

સંદર્ભ:

- ત્રિવેદી,એચ.કે. વિકાસશીલ રાષ્ટ્રોનું અર્થશાસ્ત્ર, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ.
- ધોળકિયા અને ધોળકિયા,આર્થિક વૃદ્ધિના મોડેલ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ.
- માધુકરી.જૂન ૧૯૮૮ અનેજૂન ૨૦૦૪, ડિસેમ્બર ૧૯૮૭.
- જોષી. આર.સી. ૨૦૦૧. વિકાસ આયોજન અને આર્થિક નીતિનું અર્થશાસ્ત્ર,પોપ્ચુલર પ્રકાશન, સુરત,
- Todaro, Michael P. Economics for a Developing World. Longman Group, UK Limited.
- Meier Gerald M and Rauch James E (2000). Leading Issues in Economic Development. Oxford University Press. New Delhi.

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર
સત્ર-૬, પાઠ્યક્રમ-MAJECO – ૬૦૪
વિષય: સંશોધન પ્રકલ્પ
(કેડિટ-૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિકહેતુ

1. વિદ્યાર્થીને સંશોધન પ્રત્યે કેળવવા અને જાગૃત કરવા
2. વિદ્યાર્થી ગ્રામ અને સામાન્ય માનવીનાં આર્થિક પ્રશ્નોને સમજી શકે

શીખવાની પ્રક્રિયાના નિષ્પન્ન

- આર્થિક સંસ્થાઓમા ચાલતી કામગીરીના આર્થિક પાસને સમજતા થશે.
- પ્રાથમિક માહિતી આધારિત સંશોધનની પાયાની રૂપરેખા બનાવતા શીખશે.
- અહેવાલ લેખનના વિવિધ ઘટકોની સમજણ કેળવાશે.
- વિદ્યાર્થી પોતાના અહેવાલને રજૂ કરતા શીખશે

આ પાઠ્યક્રમ ક્ષેત્રકાર્ય આધારિત છે જેમાં અધ્યાપકે જરૂરી માર્ગદર્શન આપવાનું રહેશે અને જેનો કુલ કાર્યભાર ૧૨૦ કલાકનો રહેશે

1. વિદ્યાર્થી 15 દિવસનો કેન્દ્ર/ગ્રામનિવાસ આર્થિક ક્ષેત્રમાં કામ કરતી સ્વૈચ્છિક/સહકારી/સરકારી સંસ્થામાં અથવા વ્યક્તિ સાથે રહીને કરી શકે.
2. આ નિવાસ દરમ્યાન તે જે તે વિસ્તારના આર્થિક પ્રશ્નની તપાસ કરીને નોંધ તૈયાર કરશે
3. ગ્રંથાલયમાંથી પ્રાપ્ય ગૌણ માહિતી તેમજ તેણે એકત્રિત કરેલી પ્રાથમિક માહિતીના આધારે વિદ્યાર્થીએસંશોધન પ્રકલ્પ (મહત્તમ ૨૫ પાનાં)ની એક નકલ પરીક્ષા વિભાગને જમા કરવાની રહેશે.

4. મૂલ્યાંકનની પદ્ધતિ -

- સંશોધન પ્રકલ્પ	:	60
- સંશોધન પ્રકલ્પની મૌખિક પરીક્ષા	:	40
કુલ ગુણ	:	100

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર

સત્ર-ક, પાઠ્યક્રમ-MAJECO – 504 A

વિષય: અર્થશાસ્ત્રમાં પરિમાણાત્મક પદ્ધતિઓ (વૈકલ્પિક)

(ક્રેડિટ-૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિક હેતુ

- વિદ્યાર્થી ગણિતશાસ્ત્રની મૂળભૂત પદ્ધતિઓથી પરિચિત થાય.
- વિદ્યાર્થી ગણિતની વિભાવનાઓનો અર્થશાસ્ત્રમાં ઉપયોગ કરે.

શીખવાની પ્રક્રિયાના નિષ્પન્ન

1. વિદ્યાર્થીઓ ગણિતની વિભાવનાઓનું અર્થશાસ્ત્રમાં ઉપયોગ સમજે
2. અર્થશાસ્ત્રના વિષયોમાં આધારિત અને સ્વતંત્ર પરિબલોનું મહત્વ સમજે.
3. અર્થશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતો વ્યવહારું ઉપયોગ સમજે.
4. નીતિના ઘડતરમાં આર્થિક પરિપેક્ષ અને ગાણિતિક સાધનો સુમેળ અને ઉપયોગ સમજે

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૫ ગુણ: સ્વાધ્યાય

૫ ગુણ: મૌખિક કસોટી

૧૦ ગુણ: વર્ગ કસોટી

એકમ 1. પ્રારંભિક ગણિતશાસ્ત્ર:

1 ક્રેડિટ

15 કલાક

1. અર્થશાસ્ત્રના અભ્યાસમાં ગણિતશાસ્ત્રનું મહત્વ
2. સંખ્યા પદ્ધતિ
3. બીજગણિતીય ક્રિયાઓ - દશાંશ પદ્ધતિ
4. ઘાતાંક અને તેના નિયમો- કરણી (surds)

એકમ 2. ગણ:

1 ક્રેડિટ

15 કલાક

1. ગણનો ખ્યાલ- વ્યાખ્યા- ગણના પ્રકાર
2. ગણો પરની પાયાની પ્રક્રિયાઓ
3. વેન આકૃતિની મદદ વડે ગણના ખ્યાલની સમજણ

એકમ ૩. વિધેય:

૧ ક્રેડિટ

૧૫ કલાક

૧. સંગતતા અને તેના પ્રકાર
૨. વિધેય: વ્યાખ્યા- પ્રકાર- વિધેયના પ્રદેશ અને વિસ્તાર- આલેખ- અર્થશાસ્ત્રમાં વિધેય
૩. લક્ષ અને સાતત્ય-વિધેયના લક્ષનો ખ્યાલ -નિયમો

એકમ ૪. શ્રેણિક અને નિશ્ચયકો:

૧ ક્રેડિટ ૧૫ કલાક

૧. શ્રેણિક: વ્યાખ્યા –શ્રેણિક પર પ્રક્રિયાઓ
૨. નિશ્ચાયક: વ્યાખ્યા - લાક્ષણિકતાઓ
૩. કેમરનો સિક્રાંત

સંદર્ભ:

- અર્થશાસ્ત્રની પરિમાણાત્મક પદ્ધતિઓ. ડૉ. આર. જે. મોદી, શ્રીકે. સી. જોષી, ડૉ. વી. ડી. શાહ, અનડા પ્રકાશન.
- ગાણિતિક અર્થશાસ્ત્ર. પ્રો. આર. જે. મોદી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણબોર્ડ, અમદાવાદ.
- અર્થમિતિશાસ્ત્ર. પ્રો. આર. જે. મોદી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણબોર્ડ, અમદાવાદ.
- પંડ્યા કિરણ, ૨૦૦૧, અર્થશાસ્ત્રની પરિમાણાત્મક પદ્ધતિઓ, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
- G S Monga (2000). Mathematics and Statistics for Economics. Vikas Publications New Delhi
- Hooda R P (1994): Statistics for Business and Economics, Macmillan, New Delhi
- Madhani, G.M.K. Introduction to Econometrics. Oxford and IBH Publishing Co. New Delhi.

બી. એ. અર્થશાસ્ત્ર

સત્ર-૬, પાઠ્યક્રમ-MAJECO – ૬૦૫ B

વિષય: પ્રયોજિત આંકડાશાસ્ત્ર (વૈકલ્પિક)

(કેડિટ-૪, ગુણ ૧૦૦)

શૈક્ષણિક હેતુ

- વિદ્યાર્થી પ્રયોજિત આંકડાશાસ્ત્રની પદ્ધતિઓથી પરિચિત થાય.
- વિદ્યાર્થી અર્થતંત્રમાં પ્રયોજિત માપદંડો વિશે માહિતગાર થાય
- વિદ્યાર્થી પ્રયોજિત આંકડાશાસ્ત્ર દ્વારા અર્થશાસ્ત્ર વિષયને વધુ સારી રીતે સમજી શકે અને વાસ્તવિક આંકડાનો ઉપયોગ કરીને સંશોધનની ગુણવત્તામાં વધારો કરી શકે.

શીખવાની પ્રક્રિયાના નિષ્પન્ન

- ભારતીય આંકડાશાસ્ત્રીય સંસ્થાઓ અને તેના કાર્યોની સમજ કેળવાશે.
- આર્થિક પરિબલોમા આવેલ પરિવર્તનોના માપન કરતા થશે.
- વસ્તી વિષયક માપદંડોની સમજ તેમજ ગણતરી સમજશે.
- ગરીબીના વિવિધ ખ્યાલ અને માપન અંગેની સમજણ કેળવાશે.

શિક્ષણ પદ્ધતિ

વર્ગચર્ચા,

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

૨૦ ગુણ: આંતરિક પરીક્ષા

૧૦ ગુણ: સ્વાધ્યાય

૧૦ ગુણ: વર્ગ કસોટી

એકમ 1. ભારતમાં આંકડાશાસ્ત્રીય સંસ્થાઓ: 1 કેડિટ 15 કલાક

1. NSSO – Census - CSO – IIPS – CMIE – Agriculture Statistic

એકમ 2. સુચકાંક: 1 કેડિટ 15 કલાક

1. વ્યાખ્યા – ઉપયોગ – રચના – મર્યાદા

2. કુગાવાનો દર(WPI-CPI)

3. વૃદ્ધિદર - વિવિધ પ્રકારના વૃદ્ધિદર

એકમ 3. વસ્તીવિષયક માપદંડો (મહત્વ – ઉપયોગ –પ્રશ્નો): 1 કેડિટ 15 કલાક

1. પ્રજનનદર – જન્મદર – મૃત્યુદર- બાળ મૃત્યુદર- વસ્તી વૃદ્ધિદર – વસ્તીગીચતા - અપેક્ષિત જીવનનો દર

2. અક્ષરજ્ઞાનનો દર-પુખ્ત વયસ્કોનો અક્ષરજ્ઞાનનો દર- શાળાભરતી દર-શાળા છોડી જનાર વિદ્યાર્થીનો દર

3. જાતીય ગુણોત્તરઆધારિત આંક - ગ્રામીણ શહેરી વસ્તીનો ગુણોત્તર

એકમ 4. ગરીબી:

1 ક્રેડિટ

15 કલાક

1. ગરીબી: વ્યાખ્યા -પ્રકાર

2. ગરીબીના વિવિધ માપદંડો : ઉપયોગિતા - પ્રશ્નો - માથાગણતરી ગુણોત્તર - આવકની સરેરાશ ખાધ - ગીની સહગુણક - સેન આંક

3. ગુજરાતના ગરીબી રેખાના માપદંડો

4. માનવ ગરીબાઈ આંક (માત્ર સામાન્ય સમજ)

સંદર્ભ:

- માનવ વિકાસ અહેવાલ. સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘ વિકાસ કાર્યક્રમ (UNDP)
- વસ્તીગણતરી હેવાલ, ભારત સરકાર (Censes)
- ભારતનો આર્થિક સર્વેક્ષણ (Economic Survey)
- બી.પી.એલ સર્વેક્ષણ (ગ્રામ વિકાસ મંત્રાલય,ભારત સરકાર)
- Asha A Bhende. Principles of Population Studies. Himalaya Publishing House

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ

અર્થશાસ્ત્ર વિભાગ, સામાજિક વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા

Bachelor of Arts

પાઠ્યક્રમ-૧ અર્થશાસ્ત્રની પાયાની વિભાવના

ઉદ્દેશો :

(૧) અર્થશાસ્ત્રની પાયાના ખ્યાલોની સમજ મેળવવી.

(૨) બજારનાં માળખાની સમજ કેળવવી.

એકમ ૧ અર્થશાસ્ત્રના પાયાના ખ્યાલ

૧.૧ આધુનિક અર્થશાસ્ત્રનો અર્થ અને ઉદ્ભવ

૧.૨ અર્થશાસ્ત્ર અને અર્થતંત્ર વચ્ચેનો તફાવત

૧.૩ પાયાની આર્થિક સમસ્યાઓ

૧.૪ મૂળભૂત આર્થિક પ્રવૃત્તિઓ (ઉત્પાદન અને ઉપભોગ)

એકમ ૨ માંગ અને પુરવઠો

૨.૧ માંગ: વિભાવના, પ્રકાર, માંગનો નિયમ

૨.૨ પુરવઠો: વિભાવના, પુરવઠા રેખા, પુરવઠાનો નિયમ

૨.૩ કિંમત: વિભાવના, પ્રકાર

૨.૪ સમતુલાની કિંમત અને વસ્તુ/સેવાના એકમો

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ
અર્થશાસ્ત્ર વિભાગ, સામાજિક વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા

Bachelor of Arts

પાઠ્યક્રમ-૨ બજાર: સ્વરૂપ અને સમતુલા

એકમ ૧	આવકની અર્થશાસ્ત્રીય વિભાવના	(ક્રેડિટ: ૦.૫; કલાક:૦૮)
૧.૧	આવક: અર્થ, પ્રકાર	
૧.૨	ખર્ચ: અર્થ, સ્વરૂપ, પ્રકાર	
એકમ ૨	બજાર	(ક્રેડિટ: ૦.૫; કલાક:૦૮)
૨.૧	બજારનો અર્થ અને મહત્વ	
૨.૨	સમયાંતરે બજારનું બદલાતું સ્વરૂપ	
એકમ ૩	બજારમાં સમતુલા	(ક્રેડિટ: ૧.૦; કલાક:૧૬)
૩.૧:	પૂર્ણ હરીફાઈ	
૩.૨	ઈજારો અને કિંમત ભેદભાવ	
૩.૩	અલ્પ હસ્તક ઈજારો	

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ

અર્થશાસ્ત્ર વિભાગ, સામાજિક વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા

Bachelor of Arts

પાઠ્યક્રમ-૩ SPSS પરિચય

ઉદ્દેશો :

- (૧) વિદ્યાર્થીઓને આંકડાકીય પરીક્ષણ માટે વાપરતા સોફ્ટવેરથી પરિચિત કરવા
- (૨) આંકડાશાસ્ત્રીય બાબતોનું પ્રયોજન શીખવું

એકમ ૧ SPSS પરિચય

- ૧.૧ મેનુ, ટુલબાર, ડાયલોગબોક્ષ, વિન્ડો
- ૧.૨ ચલને વ્યાખ્યાયિત કરવા, વર્ગીકૃત કરવા, પસંદ કરવા
- ૧.૩ ડેટા ફાઈલનું સર્જન કરવું, ફાઈલ ભેળવવી, છૂટી પાડવી

એકમ ૨ માહિતીનું વિશ્લેષણ

- ૨.૧ માપનના સ્તરોનો પ્રકાર
- ૨.૨ આવૃત્તિ, ક્રોસટેબલ
- ૨.૩ સરેરાશ: મધ્યક, મધ્યસ્થ, બહુલક
- ૨.૪ આલેખ : રેખાલેખ, વૃત્તાલેખ, સ્તંભાલેખ,